

ગુજરાત માધ્યમિક અને
ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,

સેક્ટર-10 બી, જૂના સચિવાલય પાસે,
ગાંધીનગર. તા. 28/08/2025

પ્રતિ,

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી, (તમામ)

ગુજરાત રાજ્ય.

વિષય:- શૈક્ષણિક વર્ષ 2025-26 માટે ધોરણ-10 અને ધોરણ-12ના પ્રક્રિયા પરિરૂપ
બાબત.

ઉપરોક્ત વિષય અન્વયે જણાવવાનું કે શૈક્ષણિક વર્ષ 2025-26 માટે ધોરણ-10 અને
ધોરણ-12ના નીચે મુજબના વિષયોના પ્રક્રિયાઓમાં ચિત્ર/આકૃતિ/ગ્રાફ/નકશા આધારિત પ્રક્રિયામાં
ક્રાંતિકાની વિદ્યાર્થીઓ માટે વૈકલ્પિક પ્રક્રિયા આપવાના થાય છે. આ પ્રક્રિયા અંગેની સૂચનાઓ નીચે
દર્શાવેલ વિષયોના પ્રક્રિયા પરિરૂપ તેમજ નમૂનાના પ્રક્રિયામાં દર્શાવવામાં આવેલ છે. જે આ
સાથે મોકલી આપવામાં આવે છે.

ક્રમ	ધોરણ-10	ધોરણ-12 (સા.પ.)	ધોરણ-12 (વિ.પ.)
1	ગણિત (સ્ટાન્ડર્ડ)	અર્થશાસ્ત્ર	ગણિત
2	ગણિત (બેઝિક)	વાણિજ્ય વ્યવસ્થા અને સંચાલન	રસાયણ વિજ્ઞાન
3	સામાજિક વિજ્ઞાન	અંકડાશાસ્ત્ર	લૌટિક વિજ્ઞાન
4	અંગ્રેજી (ક્રિતીય ભાષા)	મનોવિજ્ઞાન	જીવવિજ્ઞાન
5	વિજ્ઞાન	ભૂગોળ	અંગ્રેજી (ક્રિતીય ભાષા)
6	-	તત્ત્વજ્ઞાન	-
7	-	અંગ્રેજી (ક્રિતીય ભાષા)	-

ઉપરોક્ત ધોરણ-10 અને ધોરણ-12ના વિષયોના પ્રક્રિયા પરિરૂપ અને નમૂનાના
પ્રક્રિયા આપના તાબાની તમામ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓને જાણ તથા
અમલ સારું મોકલી આપશો.

સંયુક્ત નિયામક

બિડાણ- ઉપર મુજબ.

ગુજરાત માધ્યમિક અને

ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,

ગાંધીનગર

નકલ સાચિનય રવાના :-

૧) માન. અધ્યક્ષશ્રી, ગુ.મા.અને ઉ.મા.શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર.

૨) નાયબ અધ્યક્ષશ્રી, ગુ.મા.અને ઉ.મા.શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર.

નકલ રવાના :-

- નાયબ નિયામકશ્રી, પરીક્ષા (સા.પ., વિ.પ., એસ.એસ.સી.) જાણ તથા જરૂરી કાર્યવાહી સારું.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26
ધોરણ-10 ગણિત (સ્ટાન્ડર્ડ) (12)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિચ્છ્ય

ગુણ : 80

નોંધ : આ પરિચ્છ્ય વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશિનકો, મોડરેટર્સના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિપ્યોળા પ્રાશિનક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના ભૂલ હાઈ/ઉદેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફરજાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	શાન	સમજ	ઉપયોજન	ઉચ્ચ વૈચારિક કોશલ્ય		કુલ ગુણ
				સંઘોજન/વિશ્વેપણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	27	25	20	04	04	80
ટકા(%)	34%	31%	25%	05%	05%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નનોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		જનરલ વિકલ્ય વિના	જનરલ વિકલ્ય સાથે	
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	24	24	24
2.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	09	13	18
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	06	09	18
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	05	08	20
	કુલ	44	54	80

પ્રકરણ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	જનરલ વિકલ્ય વિના	જનરલ વિકલ્ય સાથે ગુણભાર	
			ગુણ	કુલ ગુણ
1.	વાસ્તવિક સંખ્યાઓ	04	04	
2.	બહુપદીઓ	06	09	
3.	દ્વિચલ સુરેખ સમીક્ષાખૂગ્મ	08	12	
4.	દ્વિધાત સમીક્ષા	05	07	
5.	સમાંતર શ્રેઢી	06	09	
6.	ત્રિકોણ	05	09	
7.	યામ ભૂમિતિ	05	05	
8.	ત્રિકોણભિતિનો પરિયય	05	07	
9.	ત્રિકોણભિતિના ઉપયોગો	04	04	
10.	વર્તુળ	06	09	
11.	વર્તુળ સંબંધિત કોન્ફણ	04	04	
12.	પૃથ્વેણ અને ધનફળ	08	12	
13.	આંકડાશસ્ત્ર	08	10	
14.	સંભાવના	06	08	
	કુલ	80	109	

નોંધ : જનરલ વિકલ્ય સાથે દર્શાવેલ પ્રશ્નના ગુણ નમૂનાના પ્રશ્નપત્ર પ્રમાણે દર્શાવેલ છે. અન્ય પ્રશ્નપત્ર માટે આ ગુણ અલગ હોઈ શકે છે.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-10

વિષય : ગણિત (સ્ટાન્ડર્ડ) (12)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રેશનપત્રનું માળખું

ગુણ : 80

પ્રેશન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રેશનની વિગત	ગુણ
વિભાગ-A		
1 થી 24	<ul style="list-style-type: none"> હેતુલક્ષી પ્રેશનો (દરેકનો 01 ગુણ) પ્રેશનક્રમ 1 થી 24. બધા જ પ્રેશનો ફરજિયાત છે. આ વિભાગમાં હેતુલક્ષી પ્રેશનો, જેવા કે MCQ, નશ વિકલ્પવાગ્યા પ્રેશનો, ખરાં-ખોટાં, એક વાક્યમાં ઉત્તર, જોડકાં પૂછવા. 	24
વિભાગ-B		
25 થી 37	<ul style="list-style-type: none"> દૂર્દ્વારી પ્રેશનો નીચે આપેલા 13 પ્રેશનોમાંથી કોઈ પણ 09 પ્રેશનોના ગણતરી કરી જવાબ આપો. (દરેકના 02 ગુણ) 	18
વિભાગ-C		
38 થી 46	<ul style="list-style-type: none"> દૂર્દ્વારી પ્રેશનો નીચે આપેલા 09(નવ) પ્રેશનોમાંથી કોઈ પણ 06 (છ) પ્રેશનોના ગણતરી કરી જવાબ આપો. (દરેકના 03 ગુણ) 	18
વિભાગ-D		
47 થી 54	<ul style="list-style-type: none"> લાંખા પ્રેશનો નીચે આપેલા 08(આठ) પ્રેશનોમાંથી કોઈ પણ 05 (પાંચ) પ્રેશનોના ગણતરી કરી જવાબ આપો. (દરેકના 04 ગુણ) 	20
	કુલ ગુણ	80

નોંધ : પ્રેશનપત્રમાં આકૃતિ/ચિત્ર/નક્શો/આદેખ આપારિત પ્રેશનો દોષ તે પ્રેશનના વિકલ્પ તરીકે બે વિકલ્પ આપવા જેમાં વિકલ્પ (A) સામાન્ય વિદ્યાર્થી માટે અને વિકલ્પ (B) દાખિયીન વિદ્યાર્થી માટેનો પ્રશ્ન છે તેવો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ કરવાનો રહેશે.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
ધોરણ-10 ગણિત (સ્ટાન્ડર્ડ) (12)
વાર્ષિક પરીક્ષા

समय : 3 क्लाइ

नमूनानु प्रश्नपत्र

पृष्ठा : 80

સુચનાઓ :

- (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 54 પ્રશ્નો વિભાગ A, B, C અને Dમાં વહેચાયેલા છે.
  - (2) પ્રશ્નોમાં જનરલ વિકલ્યો આપેલા છે, પરંતુ આદૃતિ/આવેંજ :નાખારિત પ્રશ્નોમાં દસ્તિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે આંતરિક વિકલ્ય તરીકે આપેલ પ્રશ્નને ધ્યાનમાં લેવા.
  - (3) આ પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નક્રમાંક 6(B), 9(B), 32(B), 43(B), 44(B), 49(B), 50(B), 51(B) અને 53(B) ફક્ત દસ્તિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે જ છે.
  - (4) વિભાગની સૂચના સાથે જમણી બાજુના એક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
  - (5) નવો વિભાગ નવા પાનાથી લખવાનું શરૂ કરવો. પ્રશ્નોના જવાબ કમમાં લખો.
  - (6) જરૂર જણાય ર્તાં આદૃતિ દોરવી.
  - (7) કેલ્ક્યુલેટર, સ્ટાર્ટ વોય કે ડિઝાટલ વોથનો ઉપયોગ કરવો નહીં.
  - (8) સ્પષ્ટ વંચાય તેવું હસ્તલેખન કરવું.

विभाग - A

6(A) આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

સમબંધ ગતુંધેણું ABCD માં $AB \parallel CD$ છે. તથા AC અને BD બિંદુ M માં છેંદે છે. જો $MA = 6$, $MB = 9$ અને $MC = 8$ હોય, તો $MD = \underline{\hspace{2cm}}$ થાય.

(A) $\frac{58}{9}$

(B) 12

(C) $\frac{58}{8}$

(D) 11

6(B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દેખિલીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

ΔABC અને ΔPQR માં $\frac{AC}{PQ} = \frac{BC}{PR}$ તથા $\angle C = \angle P$ હોય, તો નીચેનામાંથી કઈ શરત માટે ΔABC અને ΔPQR સમરૂપ થાય ?

(A) ખૂબાખૂ

(B) ખૂખૂખૂ

(C) બાખૂબા

(D) બાખાબા

નીચે આપેલા વિધાનો સાચાં બને તેમ કોંસમાં આપેલ વિકલ્પમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો : (પ્રશ્નક્રમાંક 7 થી 12)

(7) A(0, 4), B(0, 0), C(3, 0) શિરોબિંદુઓ ધરાવતા ત્રિકોણ ABC ની પરિમિતિ $\underline{\hspace{2cm}}$ હોઈ શકે ? (3, 5, 12)

(8) $\sqrt{1 - (\sin^2 \theta + \cos^2 \theta)} = \underline{\hspace{2cm}} (2, 0, \sqrt{2})$

9(A) આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

5 સેમી ત્રિજ્યાવણા વર્તુળના કોઈ બિંદુ P આગળ દોરેલ એક સ્પર્શક PQ કેન્દ્ર O માંથી પસાર થતી રેખાને Q બિંદુને છેંદે છે. $OQ = 12$ સે.મી. હોય તો PQ ની લંબાઈ = $\underline{\hspace{2cm}}$.

$(\sqrt{119} \text{ સે.મી., } \sqrt{13} \text{ સે.મી., } 13 \text{ સે.મી.})$

9(B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દેખિલીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

વર્તુળના કેન્દ્રમાંથી વર્તુળને $\underline{\hspace{2cm}}$ સ્પર્શકો દોરી શકાય. (0, 1, 2)

(10) ઘડિયાળમાં કલાક કાંટા દ્વારા એક મિનિટમાં $\underline{\hspace{2cm}}$ અંશનો ખૂણો બને છે ? (0.5° , 0.05° , 50°)

(11) બે ગોલકની સપાટીના કેત્રફળનો ગુણોત્તર 1:2 હોય તો તેમના ઘનફળનો ગુણોત્તર $\underline{\hspace{2cm}}$ થાય.

$(2:\sqrt{2}, 1:2\sqrt{2}, 3:2\sqrt{2})$

(12) બહુલક - મધ્યક = $\underline{\hspace{2cm}}$ X (મધ્યસ્થ-મધ્યક) (2, 3, 4)

• નીચેના આપેલા વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો. : (પ્રશ્નક્રમાંક 13 થી 16)

(13) જો $P(A) = (0.9)^2$ હોય તો $P(\bar{A}) = (0.1)^2$ થાય.

(14) $y=0$ નો આલેખ y-અક્ષ દર્શાવે છે.

(15) દ્વિધાત સમીકરણ $2x^2 - 8x - 5 = 0$ નો વિવેચક 104 છે.

(16) બિંદુ $P(x, y)$ નું ઉગમબિંદુથી અંતર $\sqrt{x^2 - y^2}$ છે.

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં કે શરૂ કે અંકમાં જવાબ આપો.
(પ્રશ્નક્રમાંક 17 થી 20)

(17) જો ગોલકની ત્રિજ્યાના માપમાં 20% વધારો કરવામાં આવે તો તેના ઘનક્ષળના માપમાં કેટલા ટકા વધારો થાય ?

(18) કોઈ પણ માર્ગિતી માટે તેના દરેક અવલોકનના ભધકમાંથી લીખિલ વિશ્વાસોનો સરનાળો કેટલો થાય ?

(19) 35 અને 22નો ગુ.સા.અ. કેટલો થાય ?

(20) દ્વિધાત સમીકરણ $6x^2 - 13x + m = 0$ ના બંને બીજ પરસ્પર વસ્તુ હોય તો m ની કિમત શોધો.

- નીચે આપેલા જોડકાં સાચા બને તે શીતે ધોરણ રીતે જોડકાં જોડો :
(પ્રશ્નક્રમાંક 21 થી 24)

	અ	બ
(21)	$\alpha\beta + \beta\gamma + \gamma\alpha$	(a) $-\frac{b}{a}$
(22)	$\alpha\beta\gamma$	(b) $\frac{c}{a}$
		(c) $-\frac{d}{a}$

	અ	બ
(23)	$\sin 0^\circ$	1
(24)	$\operatorname{Cosec} 0^\circ$	અવ્યાખ્યાયિત
		$\sqrt{0/4}$

વિભાગ - B

- નીચે આપેલા 13 (તેરા) પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 9(નવ) પ્રશ્નોના ગણતરી કરી ઉત્તર આપો : (દરેક સાચા ઉત્તરના 2 ગુણ.) (પ્રશ્નક્રમાંક : 25 થી 37) [18]

(25) સાબિત કરો કે, $3+2\sqrt{5}$ અસંમેય છે.

(26) એક અપૂર્ણકિના અંશ અને છેદ બંનેમાં 2 ઉમેરતાં તે $\frac{9}{11}$ બને છે. અપૂર્ણકિના અંશ અને છેદ બંનેમાં 3 ઉમેરતાં તે $\frac{5}{6}$ બને તો તે અપૂર્ણક શોધો.

(27) એક કાટકોણ ત્રિકોણનો વેધ તેના પાયા કરતાં 7 સેમી નાનો છે. જો કર્ણની લંબાઈ 13 સેમી હોય, તો બાકીની બે બાજુનાં માપ શોધો.

(28) સમીકરણ $3x^2 - 2x + \frac{1}{3} = 0$ નો વિવેચક શોધો. તે પરથી સમીકરણનાં બીજનું સ્વરૂપ નક્કી કરો. જો તે વાસ્તવિક હોય તો મેળવો.

(29) સમાંતર શ્રેષ્ઠીનાં પ્રથમ n પદોનાં સરવાળો $4n - n^2$ હોય, તો તેનું પ્રથમ પદ ક્યું હશે (આર્થાત् S₁) ?

પ્રથમ બે પદોનો સરવાળો કેટલો હશે ? બીજું પદ ક્યું હશે ?

(30) જે $\sin \theta = \cos \theta$ હોય તો,

$$\frac{\tan \theta}{1 - \cot \theta} + \frac{\cot \theta}{1 - \tan \theta} \text{ ની કિમત શોધો.}$$

(31) $\sqrt{\frac{1 + \sin A}{1 - \sin A}} = \sec A + \tan A$ સાબિત કરો.

32(A) આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

વર્તુળના કેન્દ્રથી 5 સેમી અંતરે આવેલા બિંદુ A થી દોરેલા સ્પર્શકની લંબાઈ 4 સેમી છે. તો વર્તુળની ત્રિજ્યા શોધો.

32(B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દાખિલિન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

વાપ્યા આપો : (i) વર્તુળનો અભિલંબ (ii) વર્તુળનો સ્પર્શક

(33) એક ધન પદાર્થ એ 1 સેમી ત્રિજ્યા ધરાવતા અર્ધગોલક ઉપર તેટલી જ ત્રિજ્યાવાળો શંકુ ગોડવાને બનાવાયો છે. શંકુની ઊંચાઈ એ તેની ત્રિજ્યા જેટલી હોય, તો આ ધન પદાર્થનું ધનફળ ગાના ગુણિતમાં શોધો.

(34) વર્ગાકૃત માહિતી માટે પ્રયોગિત સંકેતોમાં $I = 40$, $h = 15$, $f_0 = 3$, $f_1 = 7$, અને $f_2 = 6$ હોય, તો માહિતીનો બહુલક શોધો.

(35) $I = 145$, $h = 15$, $\frac{n}{2} = 25$, $cf = 11$ અને $f = 18$ હોય, તો મધ્યસ્થ M શોધો.

(36) રેખા અને ર્દિયા મિન્ઝો છે. બંનેના (i) જન્મદિવસ જુદા-જુદા હોય (ii) જન્મદિવસ એક જ હોય તેની સંભાવના કેટલી હશે ? (લીપ વર્ષને અવગણાવું).

(37) પાસાને એકવાર ફેંકવામાં આવે તો પાસા પર મળતી સંખ્યા (i) અવિભાજ્ય સંખ્યા અને (ii) અયુગમ સંખ્યા મળવાની સંભાવના શોધો.

વિભાગ - C

• નીચે આપેલા 9 (નવ) પ્રશ્નોમાંથી ક્રોઈ પણ 6 (છ) પ્રશ્નોના ગુણતરી કરીને ઉત્તર આપો :

(પ્રશ્નકર્માંક : 38 થી 46) (દરેક ઉત્તરના 3 ગુણ રહેશે)

[18]

(38) બહુપદી $6x^2 - 13x + 6$ નાં શૂન્યો ા અને β ની કિમત શોધો વગર નીચેની કિમત શોધો.

$$(i) \alpha^2 + \beta^2 \quad (ii) \frac{\alpha}{\beta} + \frac{\beta}{\alpha} \quad (iii) \frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta}$$

(39) બહુપદીનાં શૂન્યો $\alpha = 2 + \sqrt{3}$ અને $\beta = 2 - \sqrt{3}$ હોય, તેવી દ્વિધાત બહુપદી શોધો.

(40) સમાંતર શ્રેષ્ઠીના પ્રથમ 7 પદોનો સરવાળો 49 અને 17 પદોનો સરવાળો 289 હોય તો તેના પ્રથમ n પદોનો સરવાળો શોધો.

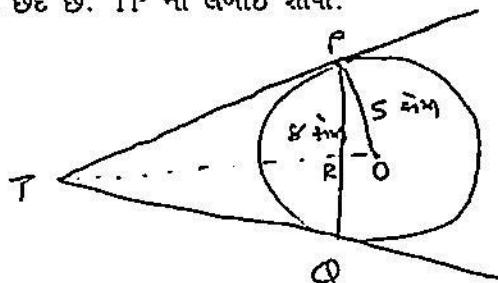
(41) ટી.વી. સેટના ઉત્પાદકે નીજા વર્ષે 600 ટી.વી. અને 7મા વર્ષે 700 ટી.વી. બનાવ્યા છે. તે માને છે ક દરેક વર્ષ ઉત્પાદિત ટી.વી.ની સંખ્યા એક સમાન વધતી હોવી જોઈએ. તો

- (i) પ્રથમ વર્ષનું ઉત્પાદન
- (ii) 10 મા વર્ષનું ઉત્પાદન
- (iii) પ્રથમ 7 વર્ષમાં કુલ ઉત્પાદિત ટી.વી.ની સંખ્યા શોધો.

- (42) જો $(1, 2)$, $(4, y)$, $(x, 6)$, અને $(3, 5)$ એક સમાંતરભાજુ ચતુર્ભોજનાં કમિક શિરોબિંદુઓ હોય તો x અને y શોધો.

43(A). આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

PQ એ 5 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળની 8 સેમી લંબાઈની છલા છે. P અને Q માંથી પસાર થતાં સ્પર્શકની બિંદુ T માં છેટે છે. TP ની લંબાઈ શોધો.

∴

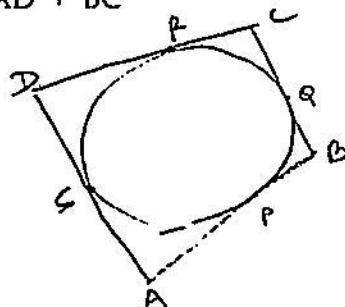
43(B). આ પ્રશ્ન ફક્ત દાખિલીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

- વર્તુળના સ્પર્શકની સ્પર્શલંબાઈની વાખ્યા આપો.
- વર્તુળના બહિર્માળમાં આવેલ બિંદુથી કેન્દ્રનું અંતર અને વર્તુળની ત્રિજ્યા વચ્ચેનો સંબંધ લખો.
- વર્તુળને વધુમાં વધુ કેટલા સમાંતર સ્પર્શકો દોરી શકાય ?

44(A). આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

આકૃતિમાં દર્શાવ્યા મ્રમણે ચતુર્ભોજા ABCD એક વર્તુળને પરિગત છે. સાબિત કરો કે,

$$AB + CD = AD + BC$$

44(B). આ પ્રશ્ન ફક્ત દાખિલીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

- સમજવો : વર્તુળની છેદિકા
- બે વર્તુળો બધારથી એક જ બિંદુમાં સ્પર્શતા હોય, તો તેમને કેટલા સામાન્ય સ્પર્શક મળશે ?
- સમકેન્દ્રી વર્તુળોના સામાન્ય સ્પર્શકની સંખ્યા જણાવો.

(45) એક ગાડીને એકબીજી પર આચાદિત ન થાય તેવા બે વાઈપર છે. દરેક વાઈપરને 115° ના ખૂલા જેટલી સફાઈ કરતી 25 સેમી લંબાઈની બ્લેડ છે. પ્રત્યેક વખતે વાઈપરથી સાફ થતા વિસ્તારનું કુલ ક્ષેત્રફળ શોધો.

(46) એક ખોખામાં 1 થી 90 સુધીના અંક લખેલી 90 ગોળ તક્કીઓ છે. જો ખોખામાંથી એક ગોળ તક્કી પાદનીક રીતે કાઢવામાં આવે તો તેના પર : (1) પૂર્ણવર્ગ સંખ્યા હોય (2) પૂર્ણધન સંખ્યા હોય (3) 5 વડે વિભાજ્ય ન હોય તેવી સંખ્યા હોય, તેની સંભાવના શોધો.

- નીચે આપેલા (8) આઈ પ્રશ્નોમંથી કોઈ પણ 5 (પાંચ) પ્રશ્નોના માટ્યા મુજબ ઉત્તર આપો :
(પ્રશ્નકર્માંક 47 થી 54) (દરેક ઉત્તરના 4 ગુણ) [20]

(47) એક અપૂર્ણકિના ગંશમાં 1 ઉમેરતાં અને છેદમંથી 1 બાદ કરતાં અપૂર્ણકિ કિમત અતિસંકિપ્તરૂપમાં 1 બને છે. જો માત્ર છેદમાં 1 ઉમેરતાં અપૂર્ણકિનું અતિસંકિપ્ત સ્વરૂપ $\frac{1}{2}$ બને, તો તે અપૂર્ણકિ શોધો.

(48) હાલમાં આણિપુરુષમારની ઉંમર, તેના બે પુત્રો ખુશ અને નિલયની ઉંમરના સરવાળાથી બમજી છે.
લીસ વર્ષ બાદ, આણિપુરુષમારની ઉંમર તેમના બે પુત્રોની ઉંમરના સરવાળા કેટલી થશે. તો
આણિપુરુષમારની હાલની ઉંમર શોધો.

- 49(A) આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.
સમપ્રમાણતાનું મૂળભૂત પ્રમેય લખો અને સાબિત કરો.

- 49(B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દાખિલીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

- થેલ્સના પ્રમેયનું વિધાન લખો.
- બે નિકોણો સમરૂપ થવા માટેની ખૂબાખૂ શરત લખો.
- બે નિકોણો સમરૂપ થવા માટેની ખૂબુખૂ શરત લખો.
- બે નિકોણો સમરૂપ થવા માટેની બાબાબા શરત લખો.

- 50(A) આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

બિંદુ E એ સમાંતરબાજુ ચતુર્ભુણ ABCD ની લંબાવેલ બાજુ AD પરનું બિંદુ છે. BE એ CD ને F
માં છેદે છે. સાબિત કરો કે, $\Delta ABE \sim \Delta CFB$

- 50(B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દાખિલીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

- નિકોણની સમરૂપતાની વ્યાખ્યા લખો.
- જો કોઈ રેખા નિકોણની બે બાજુઓનું સમાન ગુણોત્તરમાં વિભાજન કરે તો તે રેખા અને તીજી બાજુ
વચ્ચેનો સંબંધ જણાવો.
- ΔPIN અને ΔMAT માં જો $\frac{PI}{MA} = \frac{IN}{AT} = \frac{PN}{MT}$ હોય, તો કઈ શરત પ્રમાણે ક્યા બે નિકોણો
સમરૂપ થાય ?
- સમજીવો : સ્કેલ માપન

- 51(A) આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

એક ટાવરના તળિયાથી એક ઠમારતની ટોચના ઉત્સેપકોણનું માપ 30° છે. અને ઠમારતના તળિયાથી ટાવરની
ટોચના ઉત્સેપકોણનું માપ 60° છે. જો ટાવરની ઊંચાઈ 50 મીટર હોય તો ઠમારતની ઊંચાઈ શોધો.

- 51(B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દાખિલીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

- સમજીવો : ઉત્સેપકોણ
- સમજીવો : અવસેપકોણ

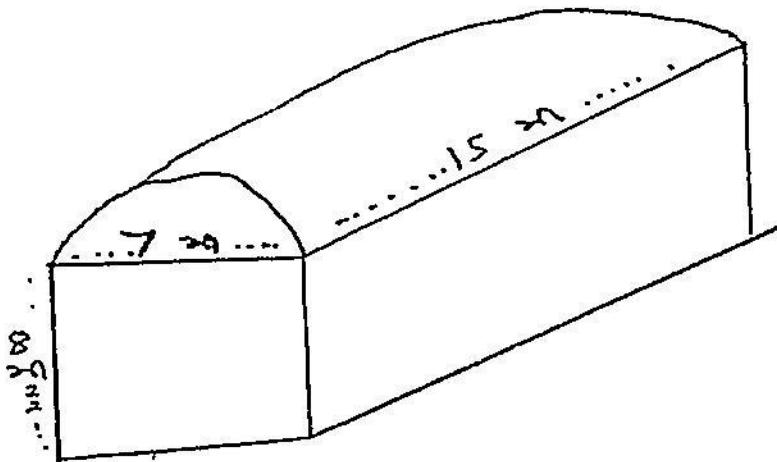
(iii) વિમાનમથક પરથી નિરીક્ષણ કરતાં વિમાન A અને વિમાન Bનાં ઉસેપદોષ અનુક્રમે 30° અને 60° માલૂમ પડે છે, તો ક્યું વિમાન વિગતમયકથી નજીક છે ?

(iv) “દીવાદાંડી પરથી નિરીક્ષણ કરતાં દીવાદાંડી તરફ આવતા જલજના અયસેપદોષમાં વધ્યારો થાય છે.”
વિધાન સાચું છે કે ખોટું ?

(52) અર્ધગોલકની ઉપર શંકુ લગાવેલો હોય તેથું એક રમકડું છે. તે બંનેની ત્રિજ્યા 3.5 સે.મી. છે. રમકડાંની કુલ ઊંચાઈ 15.5 સેમી. હોય, તો રમકડાંનું કુલ પૂછણ શોધો.

53(A) આ પ્રશ્ન સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

તૃપા શેડમાં એક ઉદ્ઘોગ ચલાવે છે. આ શેડનો આકાર લંબધન ઉપર અર્ધનાભાકારથી બંધ છે. તે શેડના પાયાનું માપ $7\text{m} \times 15\text{m}$ અને લંબધનનાકારની ઊંચાઈ 8 મીટર હોય, તો આ શેડમાં સમાતી હવાનું ધનફળ શોધો. ઉપરાંત, શેડમાં મશીનરીના ભાગનું કુલ ધનફળ 300 m^3 અને 20 પૈકી પ્રત્યેક કારીગરે રોકેલી જગ્યાનું ધનફળ 0.08 m^2 મીટર્સ્ક્વેર છે. તો શેડમાં કેટલી હવા હશે ? $\left(\pi = \frac{22}{7}\right)$

53(B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દેણિલીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

એક લોખંડના નણાકાર સ્વરૂપના નક્કર થાંભલાની ઊંચાઈ 220 સેમી છે અને પાયાનો વ્યાસ 24 સેમી. છે. તેની ઉપર 60 સેમી. ઊંચાઈ અને 8 સેમી. ત્રિજ્યાપાણા બીજા નણાકારને મૂકવામાં આવે છે, તો થાંભલાનું દળ શોધો. 1 સેમી³ લોખંડનું દળ આશરે 8 ગ્રામ છે.

(54) નીચે આપેલું આવૃત્તિ વિતરણ વસ્તુના બાળકોનું દેનિક બિસ્સાભથ્યું દર્શાવે છે. બિસ્સાભથ્યાનો મધ્યક રૂ. 18 છે. $\sum f_i = 64$, તો ખૂટતી આવૃત્તિ શોધો.

બિસ્સા ભથ્યું દેનિક (રૂ)	11-13	13-15	15-17	17-19	19-21	21-23	23-25
બાળકોની સંખ્યા	7	6	X	13	Y	5	4

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-10

વિષય : ગણિત (બેઝિક) (18)

વાર્ષિક પરીક્ષા

ખર્ચ : 3 કલાર્ક

પ્રશ્નપત્રનું પરિચ્છ્ય

ગુણ : 80

નોંધ : આ પરિચ્છ્ય વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, માન્યનકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિપરીતા માન્યનક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈડેરને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની ધૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોગન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કોણાંશ		કુલ
				સંપાદન/વૈશ્લોપણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	30	27	15	06	02	80
ટકા(%)	37.50%	33.75%	18.75%	7.50%	2.50%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નોના પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		વિકલ્પ વિના	વિકલ્પ સાથે	
1.	દેતુલથી પ્રશ્નો (O)	24	24	24
2.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	09	13	18
3.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	06	09	18
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	05	08	20
	કુલ	44	54	80

પ્રકરણ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	જનરલ વિકલ્પ વિના	જનરલ વિકલ્પ સાથે ગુણભાર
1.	વાસ્તવિક સંખ્યાઓ	02	02
2.	બધુપદીઓ	06	06
3.	દ્વિયલ સુરેખ સમાકરણ્યુગ્મ	04	08
4.	દ્વિધાત સમાકરણ	05	07
5.	સમાંતર શ્રેણી	08	13
6.	નિકોશ	04	08
7.	યામ ભૂમિતિ	08	11
8.	નિકોશમિતિનો પરિયમ	04	06
9.	નિકોશમિતિના ઉપયોગો	02	02
10.	વર્તુળ	05	08
11.	વર્તુળ સંબંધિત સેત્રકળ	02	02
12.	પૃફકળ અને ઘનકળ	06	06
13.	અંકડાશાસ્ત્ર	14	16
14.	સંભાપના	10	14
	કુલ	80	109

નોંધ : જનરલ વિકલ્પ સાથે દર્શાવેલ પ્રશ્નના ગુણ નમૂનાના પ્રશ્નપત્ર પ્રમાણે દર્શાવેલ છે. અન્ય પ્રશ્નપત્ર માટે આ ગુણ અલગ હોઈ શકે છે.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-10

વિષય : ગણિત (બેઝિક) (18)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

ગુણ : 80

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
	વિભાગ-A (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો)	
1 થી 24	<ul style="list-style-type: none"> પ્રશ્નક્રમ 1 થી 24 (દરેક સાચા જવાબનો 1 ગુણ) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. આ વિભાગમાં હેતુલક્ષી પ્રશ્નો જેવા કે MCQ, MRQ (ત્રણ વિકલ્પવાળી ખાલી જગ્યા), ખરાં-ખોટાં, 'ઝોડકાં ઝોડો' એક વાક્યમાં ઉત્તર જેવા પ્રશ્નો પૂછવા 	24
	વિભાગ-B (ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો)	
25 થી 37	<ul style="list-style-type: none"> નીચે આપેલા 13 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 9 પ્રશ્નોના ગણતરી કરી જવાબ આપો. (દરેકના 2 ગુણ) 	18
	વિભાગ-C (ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો)	
38 થી 46	<ul style="list-style-type: none"> નીચે આપેલા 9 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 6 પ્રશ્નોના ગણતરી કરી જવાબ આપો. (દરેકના 3 ગુણ) 	18
	વિભાગ-D (વિસ્તૃત જવાબી પ્રશ્નો)	
47 થી 54	<ul style="list-style-type: none"> નીચે આપેલા 8 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 5 પ્રશ્નોના ગણતરી કરી જવાબ આપો. (દરેકના 4 ગુણ) 	20
	કુલ ગુણ	80

નોંધ : પ્રશ્નપત્રમાં આકૃતિ/ચિત્રનકશે/આલોચન રાખારિત પ્રશ્નો દોપ તાં તે પ્રશ્નના વિકલ્પ તરીકે બે વિકલ્પ આપવા જેમાં વિકલ્પ (A) સામાન્ય વિદ્યાર્થી માટે અને વિકલ્પ (B) માત્ર દાખીન વિદ્યાર્થી માટેનો પ્રશ્ન છે તેવો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ કરવાનો રહેશે.

ગાંધીનગર માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାକୁମାର ପାତ୍ର - 2025-26

ધોરણ-10 ગણિત (બેઝિક) (18)

वार्षिक परीक्षा

અભ્યઃ 3 કલાકુ

નમૂનાનું પ્રથમપત્ર

ગુણ : ૪૦

સ્વરૂપો :

- (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 54 પ્રશ્નો વિભાગ A, B, C અને D માં વલ્લાયેલા છે.
  - (2) પ્રશ્નોમાં જનરલ વિકલ્પો આપેલા છે. પરંતુ આકૃતિ આંદોળા આપારિન પ્રશ્નોમાં દર્ખિદીન વિદ્યાર્થીઓ માટે આંતરિક વિકલ્પ તરીકે આપેલા પ્રશ્નને ધ્યાનમાં લેવા.
  - (3) આ પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નક્રમાંક 14(B), 34(B), 43(B), 44(B), 47(B), 48(B) માત્ર દર્ખિદીન વિદ્યાર્થીઓ માટે હો.
  - (4) વિભાગની સૂચના સામે જમણી બાજુના એક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
  - (5) જરૂર જણાય ત્યાં આકૃતિ દોરવા.
  - (6) નિયો વિભાગ નચા પાનાથી લખવાનું શરૂ કરવો. પ્રશ્નાના જવાબ કમમાં લખો.
  - (7) કેલ્ક્યુલેટર, સ્માર્ટ વોય કે ડિઝિટર વોયનો ઉપયોગ ફરજાં નહિ.
  - (8) સ્પષ્ટ વંચાય તેવું હસ્તલોખન કરવું.

विभाग-A

- સૂચના મુજબ જવાબ આપો : (પ્રશ્નકર્માંક 1 થી 24) (દરેક સાચા ઉત્તરનો 1 ગુણ) [24]
    - નીચે આપેલા બહુવિકલ્પ જવાબવાળા પ્રશ્નો માટે સાચા વિકલ્પનો કુભ અને જવાબ લખો. (પ્રશ્નકર્માંક 1 થી 6) (દરેકનો 1 ગુણ)

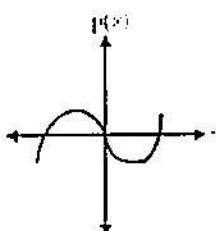
- (1) દ્વિચલ સુરેખ સમીકરણયુગમમાં $\frac{a_1}{a_2} = \frac{b_1}{b_2} = \frac{c_1}{c_2}$ હોય, તો તેનું આલોખાત્મક સ્વરૂપ _____ થાય.
 (a) છેદતી રેખાઓ (b) સમાંતર રેખાઓ
 (c) સંપાતી રેખાઓ (d) અંકપદ્ધ નહિ

(2) દ્વિધાન સમીકરણનો ઉકેલ શોધવાનું દ્વિધાત સૂત્ર તરીકે ઓળખાતું સૂત્ર _____ ગણિતશાસ્ત્રાંને આપ્યું હતું.
 (a) શ્રીધર આચાર્ય (b) ભલગુપ્ત
 (c) પુરુષોદા (d) પાયથાગોરસ

(3) કોઈ સમાંતર શ્રેષ્ઠી માટે $a_{m_n} =$ _____ થાય.
 (a) $a + 10d$ (b) $a + 11d$
 (c) $a + 9d$ (d) $a - 9d$

(4) નિયુ (a, b)નું ઉંગમલિદુથી અંતર _____ છ.
 (a) $\sqrt{a^2 - b^2}$ (b) $\sqrt{a^2 + b^2}$
 (c) $a^2 - b^2$ (d) $a^2 + b^2$

(5) $\sin^2 45^\circ =$ _____.
 (a) $\frac{1}{\sqrt{2}}$ (b) $\frac{1}{2}$
 (c) $\frac{1}{4}$ (d) $\sqrt{2}$

- 14(B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દસ્તિહીન વિદ્યાર્થી માટે છે.
ત્રિધાત બહુપદીને મહત્વમ શૂન્યોની સંખ્યા 3 છે.

(15) દ્વિચલ સૂરેખ સમીકરણ માટે $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ સ્થિતિમાં સૂરેખ સમીકરણાયુગ્મ સુસંગત છે.

- (16) પ્રયોગના તમામ મૂળભૂત પ્રાથમિક ઘટનાઓના સંભાવનાના સરવાળાં ૦ ચાહે.
 • નીચેના પ્રશ્નોનાં એક વાક્યમાં, શાબ્દમાં કે અંકમાં જવાબ આપો : (પ્રશ્નક્રમાંક 17 થી 20)
 (દરેકનો 1 ગુણ)
- (17) સમાંતર શ્રેષ્ઠીનું ગ-મું પદ શોરવાનું સૂત્ર લખો.
- (18) વર્તુળને વસ્તુમાં વસ્તુ કેટલાં સમાંતર સ્પર્શક મળે ?
- (19) સૂર્ય પૂર્વમાં ઊરે તે ઘટનાના સંભાવના કેટલો ?
- (20) વર્ગ 65 - 75ની વર્ગલંબાઈ જાણાવો.
- નીચે આપેલા જોડકાં સાચા બને તે રીતે યોગ્ય જોડકાં જોડો. (પ્રશ્નક્રમાંક : 21 થી 24) (દરેકનો 1 ગુણ)

અ	બ
અર્ધગોલકનું હુલ પૃષ્ઠણ	(a) $\pi r^2 h$
10 રૂપિયાના સિક્કાનું ધનક્ષળ	(b) 10π (c) $3\pi r^2$

અ	બ
લઘુવૃત્તાંશનું શૈશવકાળ	(a) πr
અર્ધવર્તુળનો પરિધિ	(b) $\frac{\pi r^2}{360}$ (c) $\frac{\pi r^2}{180}$

વિભાગ-B

- નીચે આપેલા ૧૩ (તેરી) પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ૨ (નવ) પ્રશ્નોના ગણાતરી કરી જવાબ આપો.
 (પ્રશ્નક્રમાંક : 25 થી 37) (દરેકના 02 ગુણ) [18]
- (25) દ્વિધાત બહુપદી $6x^2 - 3 - 7x$ ના શૂન્યો શોધો.
- (26) દ્વિધાત બહુપદીના શૂન્યોનાં સરવાળો અને શૂન્યોનાં ગુણાકાર અનુક્રમ $\frac{1}{4}$ અને -1 લાંબ્ય તેવા નિયમ બહુપદી મેળવો.
- (27) દ્વિધાત સમીકરણ $2x^2 - x + \frac{1}{8} = 0$ નો અવસ્થીકરણની રીતથી ઉકેલ મેળવો.
- (28) સમાંતર શ્રેષ્ઠી 10, 7, 4, ..., નું 30મું પદ શોધો.
- (29) સમાંતર શ્રેષ્ઠી 2, 7, 12, ..., ના 10 પદો સુધીનો સરવાળો શોધો.
- (30) બિંદુઓ (-5, 7) અને (-1, 3) વચ્ચેનું અંતર શોધો.
- (31) બિંદુઓ A(-4, -2) અને B(6, 8) ને જોડતા રેખાંના ABના મધ્યબિંદુના યામ શોધો.
- (32) $\sin\theta = \frac{3}{5}$ તો $\cos\theta$ અને $\tan\theta$ ની કિમત શોધો.
- (33) કિમત શોધો : $2\tan^2 45^\circ + \cos^2 30^\circ - \sin^2 60^\circ$
- 34(A) આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થી માટે છે.
 1.5 મી ઊંચાઈવાળી એક નિરીક્ષક એક ચીમનીયી 28.5 મી. દૂર ઊંબેલ છે. તેની આખથી ચીમનીના ટોંકના ઉત્સર્ખકોણનું માપ 45° છે. ચીમનીની ઊંચાઈ કેટલી હશે ?

34(B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દાખિલીન વિદ્યાર્થી માટે છે.

નીચેના પદ સમજવો :

(i) ઉત્સેપકોણ (ii) અવસેપકોણ

(35) બે ધન પેડી પ્રત્યેકનું ધનકળ 64 સેમી લોય તેવા બે ધનને જોડવાથી ભનતા લંબધનનું પૃષ્ઠચાળ થાયા.

(36) એક નજાકારની નિજયા અને ઊંચાઈ અને સમાન છે. જો તેના નિજયા = સેમી. લોય તો નજાકારનું ધનકળ શોધો.

(37) કોઈ વર્ગીકૃત માહિતી માટે $I = 40$, $I_0 = 3$, $f_1 = 7$, $f_2 = 6$ અને $H = 15$ લોય તો અનુલક થાયા.

વિભાગ-C

• નીચે આપેલા 9(નવ) પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 6(છ) પ્રશ્નોના ગણનરી કરી જવાબ આપો.

(પ્રશ્નકર્માંક : 38 થી 46) (દરેકના 03 ગુણ)

[18]

(38) નીચે આપેલ દ્વિયલ સુરેખ સમીકરણઘૂર્મનો ગાણેશના દીને ઉકેલ મેળવો.

$$7x - 15y = 2$$

$$x + 2y = 3$$

(39) નીચે આપેલ દ્વિયલ સુરેખ સમીકરણઘૂર્મનો લોધના દીને ઉકેલ મેળવો.

$$0.2x + 0.3y = 1.3$$

$$0.4x + 0.5y = 2.3$$

(40) સમાંતર શ્રેઢી : -5, -8, -11, ..., -230નો સરવાળો કરો.

(41) બિંદુઓ A(2, -2) અને B(-7, 4)ને જોડતા રેખાખંડના નિભાગ બિંદુઓના યામ શોધો.

(42) ચક્કાસો કે, (5, -2), (6, 4) અને (7, -2) એ સમદ્વિભાજુ નિકોણના શિરોબિંદુઓ છે.

43(A) આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થી માટે છે.

સાબિત કરો કે, “વર્તુળની બાધારના બિંદુમાંથી દો઱લા સ્પર્શકોની લંબાઈ સમાન લંબું છે.”

43(B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દાખિલીન વિદ્યાર્થી માટે છે.

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

(i) વર્તુળને કેટલા સ્પર્શકો લોય ?

(ii) વર્તુળની અંદર આપેલા બિંદુમાંથી વર્તુળને બે સ્પર્શક મળો. વિધાન સાચું છે કે ખાંડું તે જાણવાં.

(iii) વર્તુળના બાધારના કોઈ એક બિંદુમાંથી વર્તુળને કેટલા સ્પર્શક મળો ?

44(A) આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થી માટે છે.

બે સમકેન્દ્રી વર્તુળની નિજયાનો 5 સેમી. અને 3 સેમી. છે. માંદા વર્તુળની ઉત્ત્રા નાના વર્તુળને સ્પર્શ છે, તો જીવાની લંબાઈ શોધો.

44(B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દાખિલીન વિદ્યાર્થી માટે છે.

વ્યાખ્યા આપો : (i) વર્તુળનો સ્પર્શક (ii) વર્તુળની છેટિકા (iii) સ્પર્શબિંદુ

- (45) નીચેની માહિતી 225 વીજ ઉપકરણોના આયુષ્યના (કલાકોમાં) પ્રાણ માહિતો હવેં કે, તો ઉપકરણોના આયુષ્યના અભૂતા નક્કી કરો.

આયુષ્ય (કલાકોમાં)	0 - 20	20 - 40	40 - 60	60 - 80	80 - 100	100 - 120
આવૃત્તિ	10	35	52	61	38	29

- (46) એક પેટીમાં 5 લાલ લખાંટીઓ, 8 સંકેદ લખાંટીઓ અને 4 લાલી લખાંટીનાં કે. પેટીમાંથી અને લખાંટી ધાર્યાંની રીતે બધાર કાડવામાં આવે છે. બધાર કાંદેલ લખાંટી (i) લાલ લંઘ (ii) સંકેદ લંઘ (iii) લાલી ન લંઘ તેની સંભાવના શોધો.

[વિભાગ - D]

- નીચે આપેલા 8(આઠ) પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 5(પાંચ) પ્રશ્નોના માર્ગથા મુજબ ગણતરી કરી જવાબ આપો.

(પ્રશ્નક્રમાંક : 47 થી 54) (દરેકના 04 ગુણ)

[20]

- 47(A) આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થી માટે છે.

સમપ્રમાણતાનું મૂળભૂત પ્રમેય લખો અને સાચિત કરો.

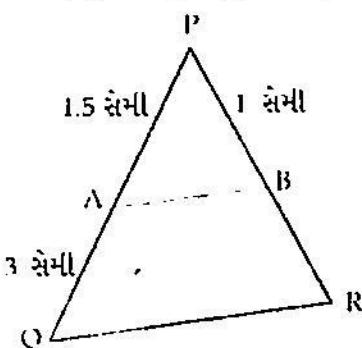
- 47(B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દર્શિલીન વિદ્યાર્થી માટે છે.

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

- ઓ ΔABC અને ΔPQR માં જો $\frac{AB}{PQ} = \frac{BC}{PR} = \frac{AC}{QR}$ લંઘ તાં કયા બે ત્રિકોણો સમરૂપ થાય ?
- સમરૂપ ન લંઘ તેવી આવૃત્તિઓના બે ઉદાહરણ આપો.
- બધા વર્તુળો _____ છે. (સમરૂપ/અનિરૂપ)
- 4 સેમી બાજુવાળો ચોરસ અને 6 સેમી બાજુવાળો ચોરસ શ્ર. (સમરૂપ/અનિરૂપ)

- 48(A) આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થી માટે છે.

ΔPQR માં $QR \parallel AB$ છે. આવૃત્તિ પરથી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

- BRનું માપ શાંખો.
- PQનું માપ શાંખો.
- PRનું માપ શાંખો.
- APABને સમરૂપ ત્રિકોણ ક્યાં છે ?

48(B) એં પ્રશ્ન ફક્ત દખ્ટિહીન વિદ્યાર્થી માટે છે.

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

- સમર્પ આદૃતિઓના બે ઉદાહરણ આપો.
  - સમર્પતાની બાધ્યા શરૂત લખો.
  - સમર્પતાની ભૂધ્યા શરૂત લખો.
  - સમર્પતાની બાધ્યા શરૂત લખો.
- (49) પાર્થની છ વર્ષ પહેલા અને છ વર્ષ પછીની ઉમરનો ગુણાકાર 288 લંઘ તો પાર્થની લાલની ઉમર કોણ
- (50) એક સમાંતર શ્રેણીના ચોથા અને આઠમાં પદનો સરવાળો 24 છે. અને છુદી અને દસમાં પદનો સરવાળો 44 છે. આ સમાંતર શ્રેણીના પ્રથમ તરફ પદ શોધાઓ.
- (51) નીચેનું ક્રાંક 35 શહેરોમાં સાક્ષરતા દર (પ્રતિશતમાં) આપે છે. સાક્ષરતા દરની સંખ્યા ને.

સાક્ષરતા દર (ટકામાં)	45-55	55-65	65-75	75-85	85-95
શહેરોની સંખ્યા	3	10	11	8	3

- (52) એક છંડનાં 40 પાંદડાઓના લંબાઈ ખૂબ જ નજીકના મિલ્નામાટે સુધી માપવામાં અનુભૂતિ અને મોદ્દુ માલિતી નીચેના ક્રાંકમાં દર્શાવી છે. પાંદડાઓના માપસ્થ લંબાઈ ગોંધો.

લંબાઈ (મિલીમાં)	118-126	127-135	136-144	145-153	154-162	163-171	172-180
પાંદડાઓની સંખ્યા	3	5	9	12	5	4	2

- (53) સરખી દીતે શીપેલા 52 પત્તાની ચોકડીમાંથી એક પત્તુ કાડવામાં આવે. તો
- લાલ રંગનો રાજી
  - મુખમુદ્રાવાળું પત્તુ
  - કાળીનું પત્તુ
  - ચોકટનો રાખી લંઘ તેની સંભાવના શોધો.
- (54) એક ખાંખામાં 1 થી 70 સુધીના એક લખેલી 70 ગોળી તદ્દનીએં છે. એ ખાંખાનાંથી જેઢ ગોળી તદ્દના પાદચિંહ દીતે કાડવામાં આવે, તો તેના પર (i) બે અંકના સંખ્યા લોય (ii) પૂર્ણભર્તું સંખ્યા (iii) 5 વિનિયોગ સંખ્યા (iv) પૂર્ણિવન સંખ્યા હોય તેની સંભાવના શોધો.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-10

વિષય : વિજ્ઞાન (11)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિચય

ગુણ : 80

નોંધ : આ પરિચય વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, માન્યનો, મોડેરેટર વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના માન્યની તેમજ મોડેરેટરને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કોશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	20	28	24	04	04	80
ટકા (%)	25%	35%	30%	5%	5%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		જનરલ વિકલ્ય વિના	જનરલ વિકલ્ય સાથે	
1.	હેતુલક્ષ્ણ પ્રશ્નો (O)	24	24	24
2.	દૂકઘવાળી પ્રશ્નો (SA-I)	09	13	18
3.	દૂકઘવાળી પ્રશ્નો (SA-II)	06	09	18
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	05	08	20
	કુલ	44	54	80

પ્રકરણાંદી ગુણભાર

ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	જનરલ વિકલ્ય વિના	જનરલ વિકલ્ય સાથે ગુણભાર
1.	રાસાયનિક પક્કિયાઓ અને સમીકરણ	05	05
2.	એસ્ટિલ, બેઇઝ અને કાર	07	10
3.	ધ્યાતુઓ અને અધ્યાતુઓ	07	10
4.	કાર્બન અને તેના સંયોજનો	06	06
5.	જૈવિક કિયાઓ	08	14
6.	નિયંત્રણ અને સંકલન	06	06
7.	સંખ્યા ડેવી રીતે પ્રજનન કરે છે ?	06	10
8.	આનુવંશિકતા	03	03
9.	પ્રકાશ - પરાવર્તન અને વક્તીભવન	08	08
10.	માનવ-અં઱ અને રંગબેંગી દુનિયા	05	09
11.	વિદ્યુત	08	10
12.	વિદ્યુતપ્રવાહની ચુંબકીય અસરો	05	08
13.	આપણું પર્યાવરણ	06	10
	કુલ	80	109

નોંધ : જનરલ વિકલ્ય સાથે દરાવેલ પ્રશ્નના ગુણ નમૂનાના પ્રશ્નપત્ર પ્રમાણે દરાવેલ છે અન્ય પ્રશ્નપત્ર માટે આ ગુણ અલગ હોઈ શકે છે.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-10

વિષય : વિજ્ઞાન (11)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

ગુણ : 80

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
	વિભાગ-A	24
1 થી 24	બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત રહેશે (દરેક સાચા ઉત્તરનો 1 ગુણ) આ વિભાગમાં હેતુલક્ષી પ્રશ્નો જેવા કે MCQ, MRQ, ખરાં-ખોટાં, ખાતી જગ્યા, વ્યાખ્યા, સૂત્રો, એકમો, અતિઠૂંક જગ્યાથી પ્રશ્નો, એક શબ્દ કે એક વક્ષયમાં જગ્યાબ આપો, પુરુંનામ આપો, શોધ, શોધકો, આકૃતિમાં ભાગ ઓળખો, આપેલ શબ્દો પૈકી અસંગત ઓળખો. કંમમાં ગોઠવો, આલેખ આધારિત પ્રશ્નો, ચિત્ર ઓળખો, વિધાન કારણ સંબંધ ચકાસતા પ્રશ્નો પૂર્ણ કરો, જોડકાં (1 ગુણ) વગેરે પ્રકારના પ્રશ્નો પૂર્ણ શકાય. કોઈપણ પ્રકારના પ્રશ્નો 6 થી વધી ન જાય તેની કાળજી લેશો.	
	વિભાગ-B	18
25 થી 37	પ્રશ્નક્રમાંક 25 થી 37 (દરેક સાચા ઉત્તરના 2 ગુણ) કુલ 13 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 9 પ્રશ્નોના સાચા જગ્યાબ લખો (40 થી 50 રાન્ડોની મર્યાદામાં)	
	વિભાગ-C	18
38 થી 46	પ્રશ્નક્રમાંક 38 થી 46 (દરેક સાચા ઉત્તરના 3 ગુણ રહેશે) કુલ 9 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 6 પ્રશ્નોના જગ્યાબ આપો.	
	વિભાગ-D	20
47 થી 54	પ્રશ્નક્રમાંક 47 થી 54 (દરેકના સાચા ઉત્તરના 4 ગુણ) કુલ 8 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 5 પ્રશ્નોના જગ્યાબ આપો.	
	કુલ ગુણ	80

નોંધ : પ્રશ્નપત્રમાં આકૃતિ/ચિત્ર/નકશો/આલેખ આધારિત પ્રશ્નો હોય તે પ્રશ્નોમાં બે વિકલ્પ આપવા. જેમાં વિકલ્પ-A સામાન્ય વિદ્યાર્થી માટે અને વિકલ્પ-B દર્શિયીન વિદ્યાર્થી માટેનો પ્રશ્ન છે, તેવો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ કરવો.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-10

વિષય : વિજ્ઞાન (11)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

નમૂળાનું પ્રશ્નપત્ર

ગુણ : 80

સૂચનાઓ :

- તમામ વિભાગ ફરજીયાત છે. સૂચનાની સામે બતાવવામાં આવેલી સંખ્યા વિભાગના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.
- જરૂર જણાય ત્યાં સ્વરૂપ પ્રમાણપત્ર અને નામનિર્દેશિત આકૃતિ દોરવી.
- પ્રશ્નોના જવાબ વિભાગ પ્રમાણે ૪ કમસર લખવા.
- દાખિલીન વિદ્યાર્થીઓ માટે પ્રશ્નમાં આંતરિક વિકલ્પ આપેલા છે તે ખાસ ઘાનમાં લેણું.
- આ પ્રશ્નપત્રમાં 27(B), 36(B), 42(I)B, 43(B), 45(I)B, 51(I)B, 53(B) પ્રશ્નો માત્ર દાખિલીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

વિભાગ A ડેટુલકી પ્રશ્નો

- પ્રશ્ન ક્રમ 1 થી 24 ના જવાબ સૂચના મુજબ લખો. (દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ) (24)
- નીચે આપેલાં વિધાનો માટે તેમની નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો

  - હળદર બેર્જ પદાર્થ સાથે કેવો રૂપ આપે છે ?

(A) પીળો	(B) કચ્છાઈ પડતો પીળો	(C) લાલાશ પડતો કચ્છાઈ	(D) કાળો
----------	----------------------	-----------------------	----------
  - નીચેનામાંથી કયા સંયોજનોમાં -OH કિમારીલ સમૂહ હોય છે ?

(A) બ્યુટેનોન	(B) બ્યુટેનોલ	(C) બ્યુટેનોઇક એસિડ	(D) બ્યુટેનાલ
---------------	---------------	---------------------	---------------
  - પાચનમાર્ગના કયા ભાગમાં ખોરાકનું સંપૂર્ણ પાચન થાય છે ?

(A) જઠર	(B) મુખગુઢા	(C) મોટ આંતરું	(D) નાનુ આંતરું
---------	-------------	----------------	-----------------
  - વિદ્યુતપ્રવાહનો એકમ લખો.

(A) કુલંબ	(B) ઓમ્પિયર	(C) વોલ્ટ	(D) ઓહ્મ
-----------	-------------	-----------	----------
  - શબ્દકોશમાં જોવા મળતા નાના અક્ષરો વાંચવા માટે તમે નીચે આપેલ પૈકી શું પસંદ કરશો ?

(A) અંતર્ગોળ લેન્સ	(B) બહિગોળ લેન્સ
(C) અંતર્ગોળ અરીસો	(D) બહિગોળ અરીસો
  - પ્રેસબાયોપિયાની ખાંખી ખરાવતી વ્યક્તિ કયા લેન્સના ચેશમા પહેરતી હશે?

(A) બાયફોકલ	(B) નાળકારીય લેન્સ	(C) બહિગોળ લેન્સ	(D) અંતર્ગોળ લેન્સ
-------------	--------------------	------------------	--------------------
  - નીચે આપેલ વિધાનો સાચા બને તે રીતે ખાલી જગ્યા પૂરો :
    - આલેન સમાનપરમાં શ્રેણીનો પ્રયમ સત્ય ..... છે. (ઇથેન, મિથેન, પ્રોપેન)
    - શોર્ટસર્કિટ વખતે પરિપથમાં વિદ્યુત પ્રવાહનું મૂલ્ય ..... છે. (ખૂબ જ ધરી જાય, સતત બદલાય, ખૂબ જ વધી જાય)
    - ઉરોદરપટલ ..... તંત્રનું અંગ છે. (પાચન, ચ્યાસન, ઉત્સર્જન)
    - પિતૃઓનાં લક્ષણો ..... માંથી પ્રાપ્ત થઈ સંતતિમાં ઉત્તરી આપે છે. (ક્રીપરસ, જનીન, રિભોઝોમ)

11. એક ગોળીય અદીસા અને એક પાતળા ગોળીય લેન્સ દરેકની કેન્દ્ર લંબાઈ -15cm છે. અરીસો અને લેન્સ..... હશે. (બન્ને અંતગોળ, બજે બહિગોળ, અંતગોળ અરીસો અને બહિગોળ લેન્સ)

12. ..... પાતુ પ્રવાહી સ્વરૂપે છે. (પારો, ડેલિશિયમ, સોડિયમ)

  - નીચે આપેલા વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે લખો

13. સ્ટાન્ડ, કોપર, ચાંદી જેવી પાતુઓ પાણી સાથે સહેજ પકડ મકિયા કરતી નથી.

14. લેસ્માનિયામાં પ્રજનન ડ્રિબ્લાઝન દ્વારા થાય છે.

15. દીકી આંખમાં પ્રવેશના મ્રકાશની માત્રાનું નિયમન કરતી નથી.

16. ખાટા દહીમાં એસિટિક એસિડ હોય છે.

  - નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માનગ્યા મુજબ જવાબ આપો.

17. રૂધિરમાં શર્કરાની માત્રાનું નિયમન કયાં અંતઃસ્ત્રાવ દ્વારા થાય છે ?

18. મેન્દલના વટાણાના પ્રયોગમાં બીજી પેઢી દરમ્યાન મળતી સંતતિના બંધારણ ત્રણ TT, Tt, tt છે. આમાંથી પ્રભાવી બંધારણ અને પ્રછન્ન બંધારણને અલગ પાડો.

19. નીચેનામાંથી બંધબેસતી ના હોય તેવી જોડ શોધીને લખો.

  - (A) નેત્રપટલ - મ્રકાશસંવેદી પડદો
  - (B) કનિનીકા - સ્ફટિકમય લેન્સ
  - (C) દીકી - કનિનીકા વડે રચતી છિદ્ર જેવી રચના

20. ઓષ્ઠમના નિયમનું ગાણિતીક સૂત્ર લખો.

  - જોડાં જોડો :

. વિભાગ અ	વિભાગ બ
21. ઓક્સિજન	(a) કોપ વિભાજનને પ્રેરીત કરે છે.
22. એબ્સિસ્ટિક એસિડ	(b) પ્રકાંદની વૃદ્ધિમાં મદદરૂપ થાય છે.
	(c) વનસ્પતિની વૃદ્ધિને અવરોધે છે.

વિભાગ અ	વિભાગ બ
23. દ્વિતીય પોપક સ્તર	(a) દ્વિતીય ઉપભોગીઓ
24. તૃતીય પોપક સ્તર	(b) પ્રાથમિક ઉપભોગીઓ
	(c) ઉત્પાદકો

विभाग - B

- પ્રશ્ન કમ 25 થી 37 પૈકી કોઈપણ 9 પ્રશ્નોના 40 થી 50 શબ્દોની મર્યાદામાં માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (દરેક પ્રશ્નના 2 ગુણ) [18]

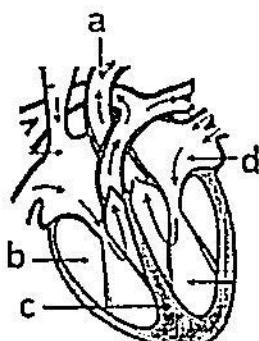
25. તેલ તેમજ ચરબીયુક્ત ખાદ્યપદાર્થોની સાથે નાઈટ્રોજન વાપુને શા માટે ભરવામાં આવે છે?

26. અધારુના કોઈપણ ચાર ભૌતિક ગુણપત્રો જણાનો.

27(A). આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

માનવ ઉત્સર્જનતંત્રની નામનિર્દેશનયુક્ત આદૃતિ દોરો.

- 27(B). આ પ્રેશન ફક્ત દિલ્હીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.
માનવ ઉત્સર્જનતંત્રના ચાર ભાગેના નામ જણાવો.
28. પાનફૂટીમાં વાનસ્પતિક પ્રજનન સમજાવો.
29. એક કાર્યક્રમ દરમિયાન એક હંકરન દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને જીતીય શિક્ષણ સંદર્ભે માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું. તેમણે જણાવ્યું કે જીતીય સમાગમમાં શારીરિક સંબંધ પ્રસ્થાપિત થતો હોવાથી, તેમાં ગોનોરીયા, એઈસ, સિફિલિસ તથા મન્સા જેવાં બેક્ટેરિયાજન્ય તથા વાઈરસજન્ય રોગોનું ક્યારેક સંક્રમણ થઈ શકે છે. આ કાર્યક્રમમાં યાંત્રિક અને રાસાયનિક પદ્ધતિઓ દ્વારા વસ્તી નિયંત્રણ કરી શકાય છે તે સમજીવવામાં આવ્યું. જેમાં નિરોપનો ઉપયોગ, આંકડીનો ઉપયોગ, ક્રોપર-ટીનો ઉપયોગ, સ્લી નસબંધી, પુરુષ નસબંધી જેવી પદ્ધતિઓની જાણકારી આપવામાં આવી. તો ઉપરોક્ત ચર્ચા પરથી નીચેના પ્રશ્નનો જવાબ આપો.
- (a) જીતીય સમાગમ દ્વારા કેલાતા રોગોને બેક્ટેરિયાજન્ય અને વાઈરસજન્ય રોગોમાં વર્ગીકૃત કરો.
(b) વસ્તી નિયંત્રણ માટેની યાંત્રિક પદ્ધતિઓ માટે કોઈપણ બે સાખનોના નામ જણાવો
30. ભયદર્શક સિઙ્ગલોમાં પ્રકાશનો રંગ લાલ રાખવામાં આવે છે વૈશાળિક કારણ આપો.
31. કોઈ વિદ્યુત બલબના ફિલામેન્ટ તારમાંથી 0.5 A વિદ્યુતપ્રવાહ 10 મિનિટ સુધી રહે છે તો પરિપથમાં વહન પામનો વિદ્યુતભાર ગણો.
32. તફાવત આપો: શ્રેષ્ઠી જોડણા - સ્વભાવિત જોડણા.
33. ફ્લેન્ઝિંગનો ડાબા હાથનો નિયમ લખો. આ સિદ્ધાંત પર કાર્ય કરતા કોઈપણ બે વિદ્યુત ઉપકરણોના નામ જણાવો.
34. તફાવત આપો: જૈવવિધટનીય પદાર્થો - જૈવઅવિધટનીય પદાર્થો
35. નિવસનતંત્ર એટલે શું ? તેના ઘટકો જણાવો.
- 36(A). આ પ્રેશન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.
આકૃતિમાંથી નીચે આપેલ ભાગોના નામ શોધો:(ડાબું કર્ફુક, જગણું કેપક, આરોહી ધમનીકાંડ, આંતર કેપક પટલ)

- 36(B) આ પ્રેશન ફક્ત દિલ્હીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.
મનુષ્ય દૃદ્ધયના કર્ફુક અને કેપક વચ્ચેના કોઈપણ બે તફાવત નોંધો.
37. ફ્યુઝ વિશે ટૂકમાં સમજ આપો.

- પ્રશ્ન ક્રમ 38 થી 46 પેટી કોઈપણ 6 પ્રશ્નોના 60 થી 80 શફ્ટોની મર્યાદામાં માયા મુજબ ઉત્તર લખો. (દરેક પ્રશ્નના 3ગુપ્તા)
- 38. વિધિટન પ્રક્રિયા એટલે શું ? કોઈ એક ઉદાહરણ ચસાયદિક સમીકરણ દ્વારા સમજાવો.
- 39. આયનીપ સંપોજનોના ગુણાધ્યમો જ્ઞાનવો.
- 40. પાતુ કારણ અટકાવવાના ઉપાયો જણાવો.
- 41. એક અવલોકનમાં જોવા મળ્યું છે -
  - એક બંધ ઓરડામાં મૂકેલ છોડનું પ્રકાંડ ખુલ્લી બારી તરફ વળેલું હતું. જ્યાંથી સૂર્યપ્રકાશ આવતો હતો.
  - ખુલ્લા મેદાનમાં ઉગેલ છોડનું પ્રકાંડ ઉપરની તરફ વિકાસ પામે છે તથા મૂળ જમીનની તરફ અંદર વિકાસ પામે છે.

ઉપરોક્ત બંને ઘટનાઓ માટેનું કારણ જણાવો.
- 42(I) (A) આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.
માનવમાં માદા પ્રજનનતંત્રની નામનિર્દેશનપુક્ત આકૃતિ દોરો.
- 42(I) (B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દાખિલીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.
માનવમાં માદા પ્રજનનતંત્રના કોઈપણ ચાર ભાગોના નામ આપો.
- 42(II) વાખ્યા આપો : જરાયુ
- 43(A). આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.
પુષ્પના આયામ છેઠની નામનિર્દેશનપુક્ત આકૃતિ દોરી સપુષ્પી વનસ્પતિઓમાં લિંગી પ્રજનન સમજાવો.
- 43(B). આ પ્રશ્ન ફક્ત દાખિલીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.
પુષ્પના પ્રજનનાંગોના નામ આપી સપુષ્પી વનસ્પતિમાં લિંગી પ્રજનન સમજાવો.
- 44. ગ્રાસ માધ્યમના વકીભવનાંક નીચેના કોટકમાં દર્શાવેલ છે.

માધ્યમ	વકીભવનાંક
A	1.6
B	1.8
C	1.5

એક કિરણ A માધ્યમમાંથી B માધ્યમમાં પસાર થાય છે અને બીજું કિરણ B માધ્યમમાંથી C માધ્યમમાં પસાર થાય છે.

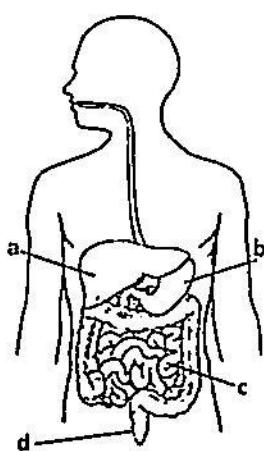
- ઉપરોક્ત બંને કિસ્સામાંથી ક્યા કિસ્સામાં વકીભૂતકિરણ એ લંબ તરફ વાંકું વળશે ?
- ઉપરોક્ત કિસ્સામાંથી ક્યા કિસ્સામાં બીજા માધ્યમમાં પ્રકાશની ઝડપમાં વધારો થશે ?
- ઉપરોક્ત બંને કિસ્સાઓ માટે તમારા જવાબનું કારણ આપો.

- 45(I) (A) આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.
અંતગોળ અરીસાના મુખ્ય કેન્દ્ર પર મૂકેલી વસ્તુ માટે મળતા પ્રતિબિંબ માટે કિરણાકૃતિ દોરો.

- 45(I) (B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દાખિલ વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.
અંતગોળ અરીસા માટે મુખ્યકેન્દ્ર અને કેન્દ્રલબાઈન્ની વાખ્યા આપો.
- 45(II) અંતગોળ અરીસાના કોઇ પણ બે ઉપરોગો જણાવો.
46. સુવાહકનો અવરોધ જેની પર આધાર રાપે છે તે પરિબળોનો અભ્યાસ કરતા પ્રયોગના અંતે નીચે મુજબના અવલોકનો જોવા મળ્યા :
- તારની લંબાઈ બમણી કરતા એમીટરનું અવલોકન તારની મૂળ લંબાઈ વખતે હતું તેના કરતાં અહું થાય છે.
  - પરિપથમાં સમાન લંબાઈનો જાડો તેજ દ્રવ્યનો બનેલો તાર વાપરતાં વિદ્યુત પ્રવાહનું મૂલ્ય વધે છે.
  - સમાન લંબાઈ પરંતુ આડછેદનું ક્ષેત્રફળ અલગ અલગ પરાવતાં હોથ તેવા તાર વાપરતા એમીટરનું અવલોકન બદલાય છે.
- ઉપરોક્ત અવલોકનોનો અભ્યાસ કરી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :
- એક વાહક તારની લંબાઈ 2 મીટર છે ત્યારે તેનો અવરોધ 1 ઓફ્ટ્સ છે, હેચે તે વાહક તારની લંબાઈ 3 મીટર કરવામાં આવે તો તેના અવરોધ કેટલા ઓફ્ટ થશે ?
  - 1 ચોરસ મીટર ક્ષેત્રફળ ધરાવતા નિકોમ તારના અવરોધ કરતાં તેટલી જ લંબાઈના 3 ચોરસ મીટર ક્ષેત્રફળ ધરાગતા નિકોમ તારનો અવરોધ વહુ હશે કે ઓછો ?
  - વાહક તારનો અવરોધ ક્યા પરિબળો પર આધાર રાપે છે તે જણાવો.

વિભાગ D

- પ્રશ્ન કમ 47 થી 54 પૈકી કોઈપણ 5 પ્રશ્નોના 90 થી 120 શાબ્દોની મર્યાદામાં માઝા મુજબ ઉત્તર લખો. (દરેક પ્રશ્નના 4 ગુણ) [20]
47. pH માપકમ વિશે માહિતી આપો અને મનુષ્યના પાચનતંત્રમાં pH નું મહત્વ સમજાવો.
48. ધોવાના સોણાની બનાવટ લખો અને તેના કોઈપણ ચાર ઉપરોગો જણાવો.
49. સાખુની સંકાર્દક્યાની ડિયાવિષિ સમજાવો.
50. પોપણા મકાર જણાવી અમીબામાં પોપણ સમજાવો.
- 51(I) (A) આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.
આકૃતિમાં દર્શાવેલ a,b,c,d ના નામનિર્દેશન કરો.

- 51(I) (B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દાખિલ વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.
મજુખ્યના નાના આંતરગમાં ખોરાકનું પાયન સમજવો.
51(II) મજુખ્યના જઠરમાં ખોરાકનું પાયન સમજવો.
52. માયોપીયા(લઘુદાખિ)ની ખાની અને તેનું નિવારણ સમજવો.
53(A). આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.
ધરેલું વિદ્યુત પરિપથ વિશે આકૃતિ દોરી સમજવો.

- 53(B). આ પ્રશ્ન ફક્ત દાખિલ વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.
ઓવરલોડિંગ એટલે શું ? ઓવરલોડિંગથી થતું નુકસાન અટકાવવા શું કરવું જોઈએ તે જણાવી, ધરેલું વિદ્યુત પરિપથ વિશે સમજવો.
54. (a) ઓઝોન સર વિધટન કેવી રીતે પામે છે તે સમજવો.
(b) કથરાના નિકાલની સમસ્યાને ઓછી કસવા માટે તમારું વિચાર જણાવો.
-

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-10

વિષય : સામાજિક વિજ્ઞાન (10)

વાર્ષિક પરીક્ષા

પ્રશ્નપત્રનું પરિચ્છ

શુદ્ધ : 80

સમય : 3 કલાક

નોંધ : આ પરિચ્છ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાચિની, મોડેરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાચિનક તેમજ મોડેરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ દાર્ઢ ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની ધૂટ રહેશે.

કેતુઓ પ્રમાણે ગુણાભાર :

કેતુઓ	જાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કોશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વૈશ્વેષિક	અનુમાન/પૂર્ખીએકન	
ગુણ	16	40	15	05	04	80
ટકા(%)	20 %	50 %	18.75 %	6.25 %	05 %	100 %

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણાભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નનોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		વિકલ્ય વિના	વિકલ્ય સાથે	
1.	કેતુલકી પ્રશ્નો (O)	24	24	24
2.	ટૂકડ્યવાળી પ્રશ્નો (SA-I)	09	13	18
3.	ટૂકડ્યવાળી પ્રશ્નો (SA-II)	06	09	18
4.	વિસ્તૃત જવાબી પ્રશ્નો (I.A)	05	08	20
	કુલ	44	54	80

પ્રકરણ પ્રમાણે ગુણાભાર :

ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	જનરલ વિકલ્ય વિનાગુણાભાર	જનરલ વિકલ્ય સાથે ગુણાભાર
1.	ભારતનો વારસો	03	05
2.	ભારતનો સાંસ્કૃતિક વારસો: પરંપરાઓ : દસ્ત અને લલિતકલા	03	05
3.	ભારતનો સાંસ્કૃતિક વારસો : શિલ્પ અને સ્થાપત્ય	04	07
4.	ભારતનો સાહિત્યિક વારસો	04	04
5.	ભારતનો વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીનો વારસો	04	08
6.	ભારતના સાંસ્કૃતિક વારસાનાં સ્થળો	04	04
7.	આપણા વારસાનું જતન	03	03
8.	કુદરતી સંસ્કરણો	04	07
9.	વન અને વન્યજીવ સંસ્કરણ	04	04

ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	જનરલ વિકલ્ય વિનાગુણભાર	જનરલ વિકલ્ય સાથે ગુણભાર
10.	ભારત : કૃષિ	05	09
11.	ભારત : જળ સંસાધન	03	03
12.	ભારત : ખનિજ અને શક્તિનાં સંસાધનો	03	05
13.	ઉત્પાદન ઉદ્યોગો	03	05
14.	પરિવહન, સંદેશાબ્યવહાર અને વ્યાપાર	03	03
15.	આર્થિક વિકાસ	03	03
16.	આર્થિક ઉદારીકરણ અને વૈધિકીકરણ	03	03
17.	આર્થિક સમસ્યાઓ અને પડકારો : ગરીબી અને બેરોજગારી	04	08
18.	ભાવવધારો અને ગ્રાહક જ્ઞાગૃતિ	03	06
19.	માનવ વિકાસ	04	04
20.	ભારતની સામાજિક સમસ્યાઓ અને પડકારો	05	05
21.	સામાજિક પરિવર્તન	04	04
22.	પ્રકૃતિમાં પોપળ વ્યવસ્થા	02	02
23.	માર્ગ-સલામતી અને વાહનચાલક	02	02
	કુલ	80	109

નોંધ : જનરલ વિકલ્ય સાથે દર્શાવેલ મુશ્નના ગુણ નમૂનાના મુશ્નપત્ર પ્રમાણે દર્શાવેલ છે. અન્ય મુશ્નપત્ર માટે ગુણ અલગ હોઈ શકે છે.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-10

વિષય : સામાજિક વિજ્ઞાન (10)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રેશનપત્રનું માળખું

ગુણ : 80

પ્રેશન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રેશનની વિગત	ગુણ
	વિભાગ-A	24
1 થી 24	<p>નીચે આપેલા પ્રેશનોના માટ્યા મુજબ જવાબ આપો. (દરેકનો 01 ગુણ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ધોરણ જોડકાં જોડો. (1 થી 5) વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જ્વાયો. (6 થી 10) ખાલીજગ્યા પૂરો. (11 થી 15) ધોરણ વિકલ્પ પસંદ કરી M.C.Q.ના જવાબ આપો. (16 થી 20) એક-બે શબ્દોમાં જવાબ આપો. (21 થી 24) 	
	વિભાગ-B	18
25 થી 37	<p>નીચે આપેલા પ્રેશનોના માટ્યા મુજબ જવાબ આપો. 13 (તેર)માંથી કોઈ પણ 09 (નવ). (દરેકના 2 ગુણ). પ્રેશનક્રમાંક 25 થી 37ના આશરે 15 થી 35 શબ્દોમાં જવાબ લખો.</p> <ul style="list-style-type: none"> વિધાન સમજાવો/કારણ આપો નીચે આપેલી વ્યક્તિઓનો પરિચય આપો. નીચે આપેલા ઐતિહાસિક/ભૌગોલિક સ્થળોની ઓળખ આપો. મને ઘોણથો. ટૂંકમાં જવાબ આપો. નીચે આપેલ પરિસ્થિતિજ્ઞ પ્રેશનોના જવાબ વિચારીને લખો. 	
	વિભાગ-C	18
38 થી 46	<p>પ્રેશનક્રમાંક 38 થી 46ના જવાબ આશરે 60 થી 80 શબ્દોમાં લખો. 09 (નવ)માંથી કોઈપણ 06 (છ)ના જવાબ લખો. (દરેકના 03 ગુણ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ટૂંકનોંથ લખો • તરફાવત • ચિત્રો જોઈને જવાબ લખો. ઉપાયો/અસરો/પરિબળો લખો. ઉચ્ચ વૈચારિક કોશલ્ય પરાવતા પ્રેશનોના જવાબ (HOTS) હોય તો સવાલો પૂછ્યા. 	
	વિભાગ-D	20
47 થી 54	<p>પ્રેશનક્રમાંક 47 થી 53ના જવાબ આશરે 120 થી 150 શબ્દોમાં સવિસ્તાર જવાબ લખો. 07 (સાત)માંથી કોઈપણ 04 (ચાર)ના જવાબ લખો (દરેકના 04 ગુણ) અને નકશાનો પ્રેશન નં. 54 ફરજિયાત છે.</p> <p>પ્રેશન નં. 54 તમને આપેલ ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેના સ્થાન દર્શાવો (દરેકનો 01 ગુણ) નકશાના કુલ 04 ગુણ રહેશે.</p> <ul style="list-style-type: none"> સવિસ્તાર પ્રેશનો • કારણો/પરિબળો • ચિત્રોના આપારે પ્રેશનો પરિસ્થિતિજ્ઞ પ્રેશનો 	

નોંધ : પ્રેશનપત્રમાં આદૃત/ચિત્ર/નકશો આપારિત પ્રેશનો હોય તે પ્રેશનના વિકલ્પ તરીકે બે વિકલ્પ આપવા. જેમાં (A) સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે અને (B) દાખિયીન વિદ્યાર્થીઓ માટે દર્શાવવાના રહેશે.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-10

વિષય : સામાજિક વિજ્ઞાન (10)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

ગુણ : 80

સૂચનાઓ :

- આ પ્રશ્નપત્રમાં ચાર વિભાગો અને 54 પ્રશ્નો છે.
- તમામ પ્રશ્નો જનરલ વિકલ્પ સાથે આપેલ છે, જ્યાં પ્રશ્નમાં (A) દર્શાવેલ છે તે સામાન્ય વિદ્યાર્થી માટે છે અને પ્રશ્નમાં (B) દર્શાવેલ છે તે કંત દાખિલીન વિદ્યાર્થી માટે છે.
- પ્રશ્નોનાં જમણી બાજુનાં અંક (ગુણ) દર્શાવેલ છે.
- આ પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નક્રમાંક : 38(B) અને 54(B) કંત દાખિલીન વિદ્યાર્થીઓ માટે જ છે.
- પ્રશ્ન નં. 54(A) નકશાનો પ્રશ્ન સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે ફરજિયાત છે. આ પ્રશ્નમાં દાખિલીન વિદ્યાર્થીઓ માટે 54(B) દર્શાવી પ્રશ્નો મૂકવામાં આવેલ છે.

વિભાગ - A

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માણ્યા મુજબ જવાબ આપો (દરકેનો 01 ગુણ) [24]
ધોરણ જોડકાં જોડો.

(A)	(B)	
(1) પોળાવીશા	—	(A) સુરત
(2) જરીકામ	—	(B) એલ્યુમિનિયમ
(3) કાપીરંગા	—	(C) ન્યૂયોર્ક
(4) બોક્સાઈટ	—	(D) સૂર્ય
(5) ઊર્જાનો મુખ્ય સ્ત્રોત	—	(E) અસમ
	—	(F) કાચ
- નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.
(6) બિધારના પટ્ટણ જિલ્લાના બડગાંવ નામના ગામ પાસે માચીન તકશિલા વિદ્યાપીઠ આવેલી છે.
(7) લોથલ અમદાવાદ જિલ્લાના ધંધુકા તાલુકામાં આવેલું છે.
(8) મોટર સાઈકલ સવાર અને તેની પાછળ બેઠેલ વ્યક્તિએ હેલોટ ફરજિયાત પહેરવું જોઈએ.
(9) માનવ વિકાસ અંક વર્ષ 2015માં નેપાળ પ્રથમ કરે છે.
(10) આતંકવાદ વૈષ્ણિક સમસ્યા છે.
- નીચે આપેલી ખાલી જગ્યામાં ધોરણ વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો :
(11) વિદેશી પર્યટકો આવવાથી વિદેશી _____ ભારતને પ્રાપ્ત થાય છે.
(હૃતિયામણ, નિકાસ, શ્રમભજાર)
(12) _____ માં વન્યજીવોને લગતો કાયદો અમલમાં આવ્યો છે.
(ઈ.સ. 1940, ઈ.સ. 1972, ઈ.સ. 1952)

- નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે શબ્દોમાં જવાબ લખો.
- (21) બે દેશો વચ્ચે ચાલતા વેપારને શું કહેવામાં આવે છે ?
- (22) ગુજરાતનું સૌથી મોટું રેલવે સ્ટેશન ક્યું છે ?
- (23) માતા પોતાના બાળકને ઉછેરે છે આ કઈ પ્રવૃત્તિ કહેવાય ?
- (24) સેવા કોત્રમાં કઈ-કઈ સેવાઓનો સમાવેશ થાય છે ?

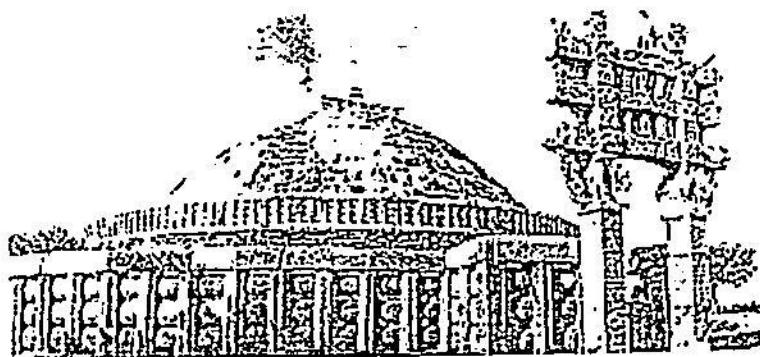
વિભાગ - B

- નીચે આપેલા કુલ તેર (13) પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ નવ (09) પ્રશ્નોના જવાબ લખો : [18]
(દરેકના 2 ગુણ)
- (25) નેગ્રીટો (હબસી) પ્રજ્ઞ વિશે ટૂંકમાં માહિતી આપો.
- (26) ભારત પ્રાચીન સંસ્કૃતિ ધરાનરો દેશ છે – વિધાન સમજ્ઞવો.
- (27) ‘પાઠ્યાના પટોળા’ વિશે ટૂંકમાં લખો.
- (28) માનવજીવન અને મારી વચ્ચે ઘણો જ પ્રાચીન સંબંધ રહ્યો છે – વિધાન સમજ્ઞવો.
- (29) કોઝાઈના સૂર્યમંદિર વિશે લખો.
- (30) ‘પ્રાચીન સમયથી ભારત તીર્થભૂમિ રહું છે’ – વિધાન સમજ્ઞવો.
- (31) જંગલ વિનાશનાં કારણો જણાવો.
- (32) પારિભૂતિક શબ્દોના અર્થ :
- ખનિજ
  - બોક્સાઈટ
- (33) ચૂનાના પથ્યરના ઉપયોગો લખો.
- (34) મને અણાયો :
- સનરાઈઝ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ
  - પૂર્વનું માન્યેસ્ટર
- (35) શાશ્વત ઉધોગ કઈ-કઈ સમસ્યાઓનો સામનો કરી રહ્યો છે – સમજ્ઞવો.
- (36) આતંકવાદની આર્થિક અસરો જણાવો.
- (37) સાંપ્રદાયિકતા દૂર કરવાના ઉપાયો લખો. (ગમે તે ચાર)

વિભાગ - C

- નીચે આપેલા કુલ નવ (09) પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ છ (06) પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો : [18]
(પ્રશ્નકમાંક 38 થી 46) (દરેકના 3 ગુણ)
- (38)(A) આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિધાર્થીઓ માટે છે.
નીચેનું ચિત્ર જોઈને સવાલોના જવાબ આપો :
- આ ક્યા સ્ટૂપનું ચિત્ર છે ?
  - આ સ્ટૂપ ક્યા રાજ્યમાં આવેલો છે ?

(3) આ સ્થૂપ ક્યા ધર્મના સ્થાપત્યકલાનો અમૂલ્ય નમૂનો છે ?

(38)(B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દેખિલીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

હમીના સ્થાપત્ય વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

(39) ગુજરાતના પ્રસિદ્ધ સૂર્યમંદિર-માદેરાનો પરિચય આપો.

(40) પ્રારંભિક બૌદ્ધ સાહિત્ય વિશે જણાવો.

(41) જમીન ધોવાથી અટકાવવાના ઉપાયો જણાવો.

(42) કાળી જમીનને 'કપાસની જમીન' કહેવામાં આવે છે. કરશ આપો.

(43) ટૂંકનોંધ : વિશ્વ વ્યાપાર સંગઠન

(44) ભાવનિર્ધરણ તંત્ર વિશે નોંધ લખો:

(45). ગ્રાહકોનું શોધણા થવાના કારણો જણાવો.

(46) ગુજરાત સરકારે મહિલા સમાનતા માટે કઈ કઈ યોજનાઓ અમલમાં મૂકેલ છે ?

વિભાગ - D

- નીચે આપેલા 47 થી 53 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર (04) પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(દરેકના 4 શુણા) (પ્રશ્ન 54 નકશો ફરજિયાત છે)

[20]

(47) ગણિતથી હુનિયાનો વ્યવહાર ચાલે છે – આ વિધાન વિસ્તારથી સમજાવો.

(48) વૈટિકવિદ્યા અને શાલ્ય ચિકિત્સામાં ગ્રામીન ભારતનું મહત્વ સમજાવો.

(49) ઘઉંના પાકના અનુકૂળ સંઝેગો જણાવો.

(50) ભારતમાં કૃપિકેને થયેલા ટેકનિકલ સુપારાઓ જણાવો.

(51) ગરીબી રેખાથી નીચે છવતા લોકોના સામાન્ય લક્ષણો જણાવો.

(52) બેરોજગારીના મુખ્ય સ્વરૂપો (પ્રકાર) વિશે માહિતી આપો.

(53) બાળમજૂરી અટકાવવાના ઉપાયો જણાવો.

(54)(A) આ પ્રશ્ન ફક્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

ભારતના રેન્ડાંકિટ નકશામાં નીચેની વિગતો આપેલા નકશામાં યોગ્ય સંક્ષાણો વડે યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો :

(1) કાંપની જમીન

- (2) પેરિયાર અભયારણ્ય
- (3) કોઝી પક્ષતો મદેશ - ફૂર્જ
- (4) શાશ ઉત્પાદન કરતું એક રાજ્ય

54(B) આ પ્રશ્ન ફક્ત દસ્તિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

- (1) કાંપની જળીન ક્યા રાજ્યમાં આવેલી છે ?
  - (2) પેરિયાર અભયારણ્ય ક્યા રાજ્યમાં આવેલું છે ?
  - (3) કોઝી ઉત્પાદન કરતો ફૂર્જ મદેશ ક્યા રાજ્યમાં આવેલો છે ?
  - (4) શાશ ઉત્પાદન કરતા એક રાજ્યનું નામ લખો.
-

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-10

વિષય : અંગ્રેજી(SL)(16)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિચ્છે

ગુણ : 80

નોંધ : આ પરિચ્છે વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, માટ્રિક્યુલેન્ચર્સ, મોડેરેટર્સના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાથીનિક તેમજ મોડેરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંસ્થના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંપોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
PART-A ગુણ	03	29	22	20	06	80
ટકા (%)	4%	36%	27%	25%	08%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નનોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	21	24
2.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	01	03
3.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	32	34
4.	વિસ્તૃત જવાબી પ્રશ્નો (LA)	03	13
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	06
	કુલ	58	80

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	વિભાગનું નામ	ગુણ
1.	Main Text + Poem	23
2.	Supplementary Reader	08
3.	Unseen	09
4.	Function/Grammar	24
5.	Writing	16
	Total	80

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-10 અંગેજી (SL) (16)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

કુલ ગુણ : 80

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
SECTION - A		
1 to 10	Reading Comprehension - Extract (Main Text)	10
11	Short Note (Question Based) (Main Text-Prose)	03
12 to 15	Content Based True/False Questions (Main Text-Prose) (obj)	04
SECTION - B		
16 to 18	Reading Comprehension (Main Text - Poem)	03
19 to 23	Reading Comprehension (Supplementary Reader)	05
24 to 28	Reading Comprehension (Nonverbal) (24(A) to 28(A) for Normal Students only) આ પ્રશ્નના વિકલ્પમાં દસ્તિહીન વિદ્યાર્થી માટે unseen paragraph વિદ્યાર્થીની કક્ષા પ્રમાણે આપવાનો રહેશે. (Que 24(B) to 28(B) are for Blind Students only)	05
29 to 32	Reading Comprehension (Unseen Dialogue/Interview)	04
SECTION - C		
33 to 35	Identify the function (Match Coloums) (obj)	03
36 to 38	Complete the Dialogue (Respond to the Clue Function) (obj)	03
39 to 41	Complete the Sentences (Function Based). (obj)	03
42	Vocabulary : Complete the Para (Blanks) (Main Text) (obj)	03
43 to 45	Vocabalury : Finding the Nearest Meaning (SR). (obj)	03
SECTION - D		
46	Indirect Speech	02
47 to 49	Conjunction (Three isolated sentences with three options each).	03
50	Editing(Passage with three Blanks with three options each. (obj))	03
51 to 52	Do as directed (Change the text. Two items should be asked from. gender/number/tenses/voice)	04
53 to 55	Select the questions (obj)	03
SECTION - E		
56	Paragraph Writing.	06
57	Email (Informal) - Format given/Report Writing.	05
58	Well Known story is to be given for the blind students, where picture description is given. (Que. 58 (B) is for blind students only)	05

નોંધ : કોઈપણ વિભાગમાં આકૃતિ/ચિત્ર/નકશો/આલેખ આધ્યારિત પ્રશ્નો હોય તે પ્રશ્નોમાં બે વિકલ્પ આપવા. જેમાં વિકલ્પ A સામાન્ય વિદ્યાર્થી માટે અને વિકલ્પ-B દસ્તિહીન વિદ્યાર્થી માટેનો પ્રશ્ન છે, તેવો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ કરવો.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-10 અંગ્રેજી (SL) (16)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

નમૂનાનું પ્રેસન્પત્ર

કુલ ગુણ : 80

Instructions:

- [1] There are 5 Sections in this question paper.
- [2] Figures to the right indicate full marks.
- [3] Read the instructions carefully before answering the questions.
- [4] Number the answers correctly,
- [5] Write in legible handwriting.
- [6] Question No. 24(B), 25(B), 26(B), 27(B), 28(B) and 58(B) are for blind students only.

SECTION : A

- Read the extracts and answer the questions. [10]

In rural Uttar Pradesh over sixty percent of house holds are without power. Sitapur district is one such place with no power. A small social enterprise called Mera Gao Power (MGP) is trying to change things. They are putting two solar panels at a time. In just over a year, MGP has connected more than 3,500 customers to solar power mini- grids at a village level.

1. What is the problem of most of the villages of Uttar Pradesh ?
2. How has MGP solved the problem of Sitapur ?

I have supportive parents who understood that my interest was the environment. They have never stopped me from doing what I want. On my part, I also made sure that I did not fail my parents in any way. I always informed them about every thing that I did and took their advice before jumping in to actions. I have teachers who taught me how to go about things. They also taught me humility so that I did not become snobbish or arrogant and start thinking I was a superstar because I was doing all this environment work. They taught me to be simple and keep learning all the time. I am not an activist, I am an environmentalist. I have learnt so much by doing this work.

3. How did humility help Arun in his career ?
4. Who helped Arun in building his career ?

Miss Sullivan used to take me to long walks every morning. I had a lot of questions to ask. I would write something on her palm and in turn she would talk into my palm as people talk into a baby's ear. My teacher satisfied my curiosity. Now everything around me was full of life, love and joy.

5. How would Miss Sullivan answer Helen's questions ?

6. Which line shows Helen's curiosity ?

Thus, Kach began to live with Shukracharya. Because of his keen devotion and service he won the favour of Shukracharya. Kach was young, handsome, and very intelligent and no wonder Devayani fell in love with him at first sight. But Kach was student and he could not respond to her love. All the same Kacha liked her and considered her a friend. He gathered flowers and fruits for her and helped her in her household duties.

7. Devyani fell in love with kach as he _____ (Complete the sentence)

8. Where did kach begin to live ?

"Six minutes to six, said the clock above the information desk in New York Grand Central Station. A tall, young lieutenant lifted his face, narrowed his eyes, and noted the time. His heart was beating fast. In six minutes, he was going to see the woman who had been in his thoughts for the past thirteen months. He had never seen the woman, yet her words written in her letters had meant a great deal to him.

9. When was Lieutenant supposed to meet the woman?

10. Describe the lieutenant.

11. Write any one of the following short note focusing on the questions : [03]
Ram Singh-070-The Human robot

- Who produced it ?

What were inbuilt principles of Ram Singh ?

What could Ram Singh do ?

Who owned him ?

How was he misused ?

How did he react in the end ?

OR

Mother a wonderful creation.

What kind of creation did the lord create ?

How are her all parts ?

How many pairs of hands and eyes does a mother have ?

What is her skill regarding kitchen ?

What did the angel find while observing her ?

Why are tears miracle? What are they for ?

- Write wheather statements are True or False.

[04]

12. The black powder was invented in India.

13. The weaver bird is considered a scavenger.

14. The Railway station was built by the strong desire of the villagers of Taj Nagar.

15. If you see and learn something, it will be in your memory for long period.

SECTION : B

- Read the stanza and answer the questions:

[03]

The black bird flying away with the tree;
Glasses on the eyes of the peacock;
The fire chariot flying in the air;
The airplane walking on the road;
The lion having a conversation with the cow;
A one-eyed sun on the black tree
With a patch of cloud over it;
A blue fish flying on the forehead of the cloud;
The yellow butterfly swimming in the waterfall.

16. What is strange about the airplane ?

17. The cow is shown bold here as she _____ (Give reason)

18. Describe the sun.

Read the paragraph and answer the questions:

[05]

Makhkhansinh was still hesitating (not certain) but Parvatibai asked them to sit. She ordered the servants to serve hot food. While they were eating, she personally took care of each one. When they finished their supper, she brought the thali full of valuables. She placed it in front of the dacoit chief. Then she told him: "Brother, this is all that I have, but I have kept back only one piece for myself." She showed her mangalsutra on her neck and said, "It is sacred (holy) symbol that I wear for the long life of my husband. I request you not to take it. The dacoit chief could not control himself. With emotion in his voice he said: " Of course I will not take it. We have eaten your salt. You have called me; brother' and given me a brother's welcome.

19. Write two sentences about hospitality of Parvatibai.

20. What did she address Makhansing as ?

21. Why is a mangalsutrs worn ?

22. How did Makhkhansinh react in the end ?

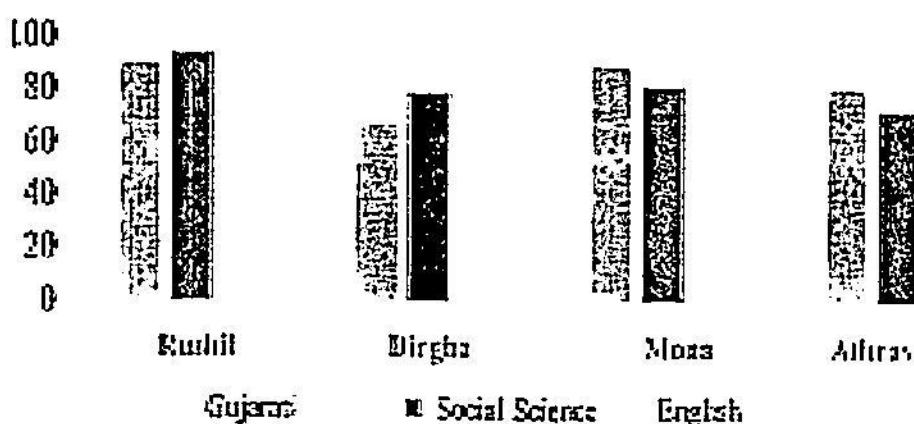
23. Which thing did Parvatibai not keep in the thali ?

- Read the data and answer the questions:

[05]

- (Que. No. 24(A) to 28(A) are for the normal students only)

Marks Obtained by students in the Final Test

- 24(A). How many marks did Mona score in social science ?
25(A). Which subject seems somewhat difficult to the students ?
26(A). The lowest marks in Gujarati is scored by _____
27(A). Who is the cleverest among the students ?
28(A). How many subjects are indicated in the bar graph ?

- (Que. No. 24 B to 28 B are for the blind students only)
- Read the paragraph and answer the questions [05]

Gandhi's autobiography, which he had titled 'My experiments with Truth' can be rated as one of the most popular and most influential books in the recent history. It was written at the instance of Swami Anand. It appeared in the weekly 'Navjeevan' during 1925-28. It covers Gandhi's life upto 1920. He did not cover the period after that as it was well-known to the people and most of the concerned persons were alive. Besides he felt that his experiments in that period were yet to yield definite conclusions.

- 24(B). This paragraph is about _____
25(B). What is a title of the autobiography ?
26(B). When was the book published first ?
27(B). Which period of time is covered in the book ?
28(B). This book covers Gandhi's whole life span True/False.

- Read the interview and answer the questions : [04]

Journalist : Welcome Niraj. You have become a sporting sensation across the country. My hearty congratulations on retaining a gold medal in Tokyo Olympics in 2020 held in Japan. We all are proud of you.

Niraj : Thank you very much.

Journalist : How did javelin happen ? Tell us the story, Mr. Chopra.

Niraj : God decided it for me. I used to play different games on the ground in my village (Khandra) and saw seniors throwing javelin in the air, I joined them. I did not even know what javelin was. It started just like that and now I am here in front of you.

Journalist : Whom do you want to dedicate this medal, Niraj ?

Niraj : To Milkha singh, who passed away in June. I wanted to meet him with medal.

Journalist : Oh so sad! What was your position in army before olympic ?

Niraj : I was a subedar in the Indian army.

29. What is Niraj's achievement in Olympic ?
30. Where were Olympics held in 2020 ?
31. How did Niraj get interested in Javelin ?
32. Whom did Niraj dedicate his medal ?

SECTION-C

- Match the language functions with the sentences: [03]

A

B

33. Manthan who is my cousin sings well. 34. The result was declared last week. 35. Hurrah! We have got it.	a. expressing niceties b. specifying location c. describing person d. describing action

- Choose and write the appropriate response to complete the conversation : [03]

36. Arya : When do you do your homework ?

Rupesh : _____ (specifying time)

- (A) I like to do homework.
 (B) Either my mother or my father does my homework.
 (C) I do my homework at 6 O'clock in the morning.
 (D) I don't like doing my homework.

37. Bhavya : Why do you get poor marks in Maths ?

Montu : _____ (showing reason and result)

- (A) Maths is a very difficult subject.
 (B) I get poor result because I don't like Maths.
 (C) My maths teacher always assigns difficult tasks.
 (D) I will pass either in maths or in science.

38. Harita : _____ (seeking information)

Spandan : It is near the bus station.

- (A) How is the ATM ?
 (B) When will you withdraw money from the ATM ?
 (C) Where is the ATM ?
 (D) Why will you go to the ATM ?

- Complete the sentences choosing the correct option focusing the functions in the brackets. [03]

39. Remove the back cover of the mobile.....(describing process)

- a) for removing the battery
- b) Take out the battery.
- c) as your mobile is not working.
- d) and you can find the battery.

40. Rušhil will.....(showing alternatives)
 a) sing a Punjabi song and dance.
 b) make a record in running this time.
 c) buy a bike because he is fond of riding.
 d) study either French or English literature.
41. Jenil danced well.....(indicating contrast)
 a) so he got the first prize.
 b) therefore he will be chosen for the national competition.
 c) but he was not selected for the annual programme.
 d) though he was given the trophy.
- Complete the paragraph filling in the blanks with the appropriate words from the brackets. (adheres, determined, trifle,) [03]
42. Generally a clever student plan well in advance. He never wastes his/her time in _____. He succeeds in his aim only because he _____ to the principles. During the exam time, he/she is confident enough to write the answers. Manan is such a _____ boy.
- Find and write the word having nearest meaning. [03]
43. fascinated: sacrificed charming resulted attracted
44. slim: very big fattish very thin delicate
45. vanish: attract amaze disappear chop
- SECTION-D**
46. Read the dialogue and complete the indirect narration given below choosing the correct option from the brackets : [03]
 Mahek: What do you say about my performance?
 Kartik: I can say you have done it gracefully today.
 Mahek: Thank you, Kartik.
 Mahek _____ (told, said, asked) Kartik what he said about _____ (his, her, him) performance.
 Kartik replied _____ (that, if, whether) he could say she had done it gracefully _____ (than, that day, then). Mahek thanked Kartik.
- Join the sentences using the appropriate conjunctions in the brackets : [03]
47. Mr. Khanna was busy. He did not pay attention to my request.
 (and, but, so)
48. Rajiv is the salesman. He comes to my office on every Wednesday.
 (whom, whose, who)
49. My younger son will eat dabeli. He will eat sandwich. (therefore, neither..nor, either..or)

50. Rewrite the paragraph filling in the blanks with appropriate words in the brackets. [03]

The following day _____ (king, king's, kings) son came down to a nearby river to swim. _____ (when, while, whose) he entered the water, the father crow seized the lovely gold necklace _____ (when, which, whose) the prince had taken off.

Do as directed:

51. The policeman asked the stranger some questions. [04]

The stranger did not reply any questions. The police man held him by his collar.

Begin like this : the stranger was asked .....

52. It is raining heavily. The rivers too are flowing dangerously. The boatmen are taking their boats to the bank.

Begin like this, It was raining heavily.

Select the questions to get the underlined words/a phrase as their answers: [03]

53. Rehman can speak any language fluently.

(A) What can Rehman do ?

(B) How can Rehman speak any language ?

(C) Whose language can Rehman speak ?

(D) Which language can Rehman speak ?

54. Vivek has recently joined the gym for building his body.

(A) When has Vivek joined

(B) What has Vivek done at gym ?

(C) Which gym has Vivek joined ?

(D) Why has Vivek joined the gym ?

55. The cook added a little red chilli powder in the sauce.

(A) What did the cook add in the sauce ?

(B) How much red chilli powder did the cook add in the sauce ?

(C) Who added the red chilli powder ?

(D) Why did the cook add red chilli powder in sauce ?

SECTION-E

56. Write a paragraph in about 125 words on the following: (any one) [06]

My English Teacher

(name his/her physical appearance-her/his method of teaching-his/her knowledge- his/her nature-his/her treatment to slow learner-why is he your ideal ?

OR

The Best Village of Gujarat

(Name -system of governance- population-facilities-health care centre-banks-CCTV- drainage-drop out ratio of the students - awards)

OR

A Visit to a bird sanctuary

(When and which bird sanctuary ? How did you reach there ? Variety of birds-chirping-habits shooting-enjoyed nature)

57. Write any one of the following.

[05]

Ketki Chauhan writes an e-mail to her friend, Nirali on kpc543@yahoo.com inviting her to her place to celebrate Diwali 40 words..

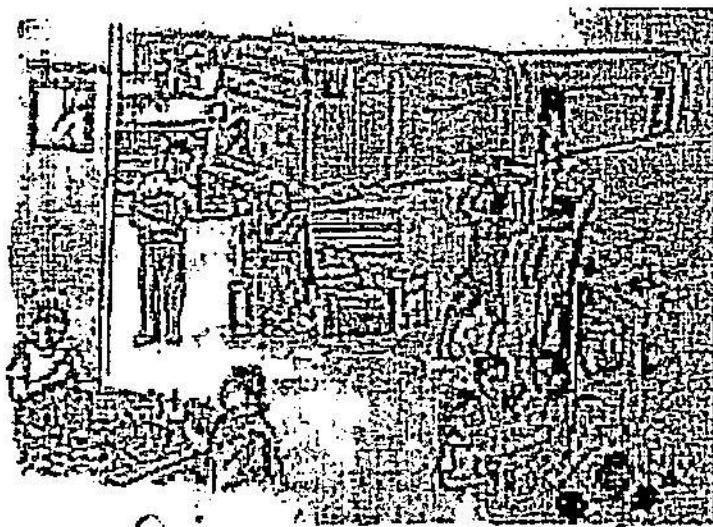
OR

Write a report on collecting the relief fund for the blind in your school (fund - NSS unit of the school-visited areas for collection-response of the people-a handsome amount - sent it to the blind school of your area-your role)

- 58(A). For the normal students only.

Describe the picture in about ten sentences

[05]

- 58(B). For the blind students only.

Write a story based on the following points and give an appropriate title.
two cats - found chapatis - fighting over chapati eating - a monkey saw them - asked them to bring scale - weighed chapati pieces - ate the whole chapati - cats got nothing - moral.